

Ingyenfüzet: „Gazdákat érdeklő vadászati jogi kérdések“.

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-u. 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi).
Telefon: Automata 204—52.

Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—00.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetből díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Érdés gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam, 49. szám.

Vasárnap, december 7.

Miért sürgős a vadkár-kérdés rendezése ?

Ujabb elszomorító adatok a vadkárokról. — A „Faluszövetség“ felterjesztése már a kormány előtt fekszik.

Most, hogy az őszi idő beállt, ismét kiujulnak a régi bajok és panaszok. Napról-napra jönnek a levelek, amelyekben a falusi kisemberek elmondják azt a sok kárt, amelyet a nagy vadak okoznak gazdaságaikban. Orvoslást, segítséget kérnek, mert tehetetlenül állnak a pusztítással szemben. Valósággal elszomorodik az ember lelke, amikor olvassa soraikat. Mennyi elfojtott keserűség, könny, bánat fakad az elpusztult vetések nyomában!

Különösen sokat szenvednek az erdőmenti kisgazdák

a fővadaktól. Mert nagy csapása a falu népének az évről-évre megismétlődő vadkár, amelynek megakadályozását, vagy megtérítését az elavult 1883. évi törvénycikk csak hiányosan körvonalazza.

A falu e nagy bajában a *Vasárnap* volt az első, amely felhívta az illetékes kormánykörök figyelmét arra a tartahatatlanságotra, amely egyes vidékek kisgazdáit lassan a koldusbotra juttatja. De foglalkozott a vadkárokkal a *Faluszövetség* választmánya is. Az igazgató-választmány

Bethlen István gróf fogadtatása a berlini anhalti pályaudvaron.

A miniszterelnök mellett felesége, Bethlen Margit grófnő; a kép jobboldalán Brüning német birodalmi kancellár és Curtius német külügyminiszter.

határozata alapján a Szövetség felterjesztéssel fordult Mayer János földművelésügyi miniszterhez, kérve a *vidéki törvény módosítását és a tilalmi idők újabb megállapítását.*

Hogy mennyire időszerű volt a *Faluszövetség* állásfoglalása, mi sem igazolja jobban, mint az a szomorú levél, amelyet a napokban kaptunk.

Közreadjuk, mert a *Faluszövetséggel* együtt országos mozgalmat indítottunk, hogy végre a falu népét megszabadítsuk a rettenetes csapástól.

Ime a levél:

— *Bakonymenti* községben élünk — írják — ahol körülvesz a végtelen erdő, amely tele van *vaddiszónával és szarvassal.* Összel elvetjük nehéz, verejtékes munka árán gabonánkat, de a tavasszal szomorúan lehajtott fejjel nézük, hogy üres a föld, *a magot kitértük és kiégették a vadak.* Elulitjuk tavasszal a krumplit, kukoricát, megkapáljuk és gyönyörködünk fejlődésében, de csakhamar vége az örömnök. *Megette, elpusztította az erdőből kieső vad.*

— Ha azt akarjuk, hogy mégis megmaradjon valami és éhen ne haljon a dolgos falu népe, akkor a fáradságos napimunka után ott kell hagyni családi tűzhelyeinket és a nyugvás helyett *egész éjjel őrizni a földeket, mert az erdők ninesenek bekerítve.*

— Sokszor gondolunk egymás közt a harctérre. Kemény dolog volt, de még ott is lehetett aludni. *Itt azonban egész éjjel pontosan kell állni, mert másképp jön a veszedelem.* A kukoricatorést már júliusban megkezdjük. Tüzetek gyújtunk, trombitálunk, kolompolunk, kutyákkal járjuk a határt, hogy távol tartsuk a vadat. Minden ügyekezletünk kárba vész. *A vad megszokja és nem fél.* Lőfegyverünk pedig nincs. Kértünk, de nem adták meg, jól lehet a törvényt a jogunkat megadja. És az eredmény az, hogy *éretlenül* kell leszedni a kukoricát, mert nem tudjuk megőrizni az érésig.

— Így vagyunk minden terményünkkel. Sokszor egész éjjel ázunk és fázunk. De hiába minden. Évről-évre *kevesebb a terményünk és több a kárunk.* Természetesen, mert kevesebb szalmát kapunk, kevesebb trágyát adhatunk a földnek is, amely egyre soványabb és szegényebb lesz, mint jómagunk.

— Az uradalmat kértük, keríttesse be az erdőt. *Választ se kaptunk.* Az idén sem sikerült megegyezni, tehát perre mentünk. A bíróság még mindig nem intézte el ügyünket, pedig már *soknak közülnk elfogyott az a keves, amit a szarvasok és vaddiszónák meghagytak.* Most már ott tartunk, hogy veszünk kenyeret, takarmányt, szalmát a messze fekvő községekben. Hogy mit szenved ember és állat egyaránt a rossz utakon, azt el se lehet képzelni, pedig minden bajunk megszűnne, ha az *uradalom elkerítettne vadaskertjét, vagy megfizetné a falu kárát.*

— Kérjük a *Vasárnapot*, tegye szavá ismét ezt az országos csapást, hogy sürgősen rendezék, mert a *keserűség előbb-utóbb a nemzetközi szocializmus felé hajtja a népet, ha nem éri a kormány segítő kezét.*

Eddig a levél. Közreadtuk, hogy az illetékesek figyeljenek. A falu népének pedig örömmel adjuk tudtul, hogy a *Faluszövetség* felterjesztése már az illetékes tényezők kezében van és ez a nagyfontosságú ügy teljes megértésre talál a kormánynál. Minden remény megvan tehát arra, hogy a legrövidebb időn belül *törvényesen rendezve lesz a magyar falvak nagy panaszja: a vadkártétel.*

Az illetékesek megértették a falusi kisemberek százezreinek jogos panaszát, amelynek eredménye a vadkártétel közmegelegedésre való sürgős rendezése lesz.

Ez a *Vasárnap* üzenete a magyar falu súlyos vadkárt szenvedett népének, azzal, hogy ne hallgasson azokra, akik a *zavarosban* halászni szeretnek és *konkolyt* hívnak a nép közé.

Csökken a vasutak forgalma.

A válságot a vasutak is megérik. A különféle országok vasutainak legújabb kimutatásai a *személy- és áruforgalom jelentős csökkenéséről* adnak számot. Ez alól nem kivétel a MÁV. sem. Megnyugtató és biztató azonban, hogy a *magyar vasutak forgalmának apadása jóval kisebb*, mint például akár a német, akár pedig a cseh-szlovák vasutak forgalmában mutatkozó visszaesés.

A folyó év első felében az előző év hasonló időszakával szemben a személyforgalom terén, az *utasszámban 6.2 százalékkal, az áruforgalom terén pedig a szállított áruk tonnamennyiségében 11.3 százalékkal csökkentek.* Júliustól kezdve ez a visszaesés még erősebb és az előző év hasonló időszakával szembeállítva a személyforgalomban már *11 százalékkal, az áruforgalomban 16.9 százalékkal* ért el. Ezzel szemben a cseh vasutaknál az áruforgalomban ez év első kilenc hónapjában *18.4 százalékkal, a német vasutaknál 17.6 százalékkal* tesz a visszaesés.

Bár a magyar vasutak a változtató körülmények miatt anyagi nehézségekkel küzdenek, mégis a gazdasági jólét enyhítésére, *Bud János kereskedelmi miniszter* intézkedésére, a folyó évben is számos értékes *fuvardíjmerséklést léptettek életbe.*

Jobb a nemesített magyar buza, mint a Manitoba!

Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* növény-nemesítő-bizottságának legutóbbi ülésén *Fabriczius Endre* dr. gazdasági főtanácsos előadást tartott a *magyar buza-nemesítés eredményéről.* A kiemelt versenyben — mondotta többek közt — a *buzamiróság kérdésének megoldása* lett döntővé. A magyar növény-nemesítés eddig is figyelemmel volt a többtermelésre törekvő főirány mellett a minőségre. A többtermelés terén nemesítőink a régi buzákkal szemben országos átlagban katasztrális holdanként *három métermázsával fokozták az átlagot, minőség szempontjából pedig nemcsak, hogy nem rontották a közönséges buzák színvonalát, de országos átlagban javítólag is léptek közbe.* A háboru utáni időben buza-nemesítőink főleg a minőségi irányban folytatták tevékenységüket, amit teljes siker koronázott, úgy, hogy *sokny oly nemesített buzafajtánk van, melyek a buza királyának tartott Manitoba-buzát nemcsak elérik minőségben, de azt felül is mulják.* Ennek igazolására szolgál *Hankóczy Jenőnek, a Gabona- és Lisztkísérleti Állomás igazgatójának, idevágó vizsgálati eredményei, melyek szerint a Manitoba I. buza minőségi értékszám 91.80, a hazai nemesített buzák közül pedig a Bánkúti 1014-es buza értékszám 100.75, a Hatvani 3490/14-esé 99.15, a Szécsényi 1055-ösé 98.10 és még egész sorozat hazai nemesített buza értékszám 92—96 értékszám között mozog, amely tehát valamennyi értékesebb minőségileg a Manitoba I. buzánál.*

A Gabona- és Lisztkísérleti Állomás 1929-es termésű *nemesített Hatvani, ősi magyar és Manitoba buzákat* ugyancsak minőségi vizsgálatnak vetvén alá, az eredmény az volt, hogy a Manitoba buzát nyolc nemesített Hatvani buzafajta megelőzte, az ősi magyar buzák pedig a 27., 29. és 47. helyre kerültek, igazolásul annak, hogy a *céltudatos minőségű nemesítésű buzák összehasonlíthatatlanul jobbak a régi magyar buzáknál és felülmulják a Manitoba buza minőségét.* Ez a megállapítás a magyar buza-nemesítés diadalát jelenti. Miután vannak kiváló minőségű nemesített buzafajtáink, nincs más teendő, mint megállapítani azt, hogy az egyes vidékek és gazdaságok különleges viszonyait figyelembe véve ezek közül is, melyek azok a kiváló fajták, *amelyeket legsürgősebben el kell terjeszteni.* Az OMGE. ily értelmű emlékiratot intézett illetékes helyre.

Bethlen István berlini beszámolója.

Bethlen István gróf miniszterelnök november hó 26-án, a miniszterelnökségen fogadta a magyar sajtó képviselőit és ismertette előttük *berlini utjának jelentőségét és eredményét*. A miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

— Berlini utam meglehetősen feltűnést keltett, különösen annak külsőségei, az a *meleg fogadtatás*, amelyben a magyar miniszterelnököt Berlinben részesítették.

— Már maga az a tény, hogy a párisi békek a *legyőzöttekre ugyiszólván azonos intézkedéseket tartalmaznak* a területi intézkedésekben, a reparáció (jovátételi) és összes egyéb kérdésekben, természetessé tette, hogy bizonyos sorsközösség létesüljön a legyőzött államok között, *elsősorban Németország és Magyarország között a háború után is.* Ennek megfelelően azt a politikát is, amelyet a legyőzött államok, *Németország, Magyarország, Ausztria, Bulgária* stb. követnek, a békeszerződések irták elő. Ez a politika törekvés volt arra, hogy visszanyerjék ezek az államok szabadságukat, hogy amennyiben idegen megszállás alatt állott területük bizonyos része, szabaduljanak e megszállás alól, hogy szabaduljanak bizonyos kontrollóktól (ellenőrzésektől), hogy enyhén megusszák a békeszerződéseknek a reparációkról szóló intézkedéseit, hogy visszaszerezzék egyenrangúságukat és egyenlőségüket más államokkal, hogy a kisebbségi kérdésekben sikert arassanak és a *békeszerződéseknek megfelelő revízióhoz jussanak*.

— Mondom, mindezek a körülmények csak természetessé tették, hogy a legyőzött államok törekvéseiben bizonyos harmonikus parallelizmus (összecsendülő párhuzamosság) fejlődhessék ki.

— A magyar és német közeledés eddig *kulturális* térre szorított. A magyar kutaszminiszter utazásai Berlinben és Németországban elsősorban a magyar-német kulturális kapcsolatok kimélyítését tűzték ki célul és ennek meg is volt az eredménye. De utalhatok arra a kulturális kapcsolatra is, amelyet a Magyarországon élő német kisebbség jelent Magyarország és Németország között.

— Természetes mindebből, hogy amikor *Curtius* dr. külügyminiszter részéről az a megtisztelő meghívás érkezett, hogy Berlinben látogatást tegyek, örömmel ragadtam meg az ajánlatot és Berlinbe mentem. Nem azért mentem, hogy különleges szerződést kössék, erre nincs szükségünk és Németország között. Hiszen a sorsközösség, annyira harmonikussá teszi azokat a törekvéseket, amelyeket egyik oldalon a német, a másik oldalon a magyar kormány követ a nemzetközi életben, hogy *továbbmenő szerződés kötésére nincs szükség*.

— Arról volt szó, hogy érintkezést keressek a német kormánnyal mindazoknak a kérdéseknek megbeszélése érdekében, amelyek a nemzetközi életben a közel és távolabbi jövőben jelentőséggel bírnak, hogy információt adjak és kapjak a felfogásokról és megállapítsuk ezen a réven, hogy *felfogásunk teljesen egybevágó, hogy közöttünk nincsenek olyan momentumok (jelenségek), amelyek a magyar és német állam politikáját egymástól szétválasztanák*. Megállapíthatom, hogy teljes harmónia áll fenn közöttünk és felfogásunk között ezen a téren, ami bizonyára a jövőben is biztosítéka annak, hogy *Magyarország és Németország között a szoros baráti viszony fenntartható*.

— Utannak másik célja azoknak a gazdasági problémáknak (kérdéseknek) megbeszélése volt, amelyek a közelmúltban bizonyos nehézségeket okoztak. 1920-ban kereskedelmi szerződést kötöttünk Németországgal, amely a legtöbb kedvezmény elvén épült fel, amely azonban tarifális intézkedéseket nem tartalmazott. *Németország azonban fokozatosan elzárkózó politikát követett mezőgazdasági téren, amely az utolsó években egyenesen a teljes elzárkózáshoz vezetett és exportunkat annyira megkötötte, hogy az napról-napra csökkent, s ma már ott állunk, hogy legfőbb mezőgazdasági cikkeinket ugyiszólván nem is tudjuk*

Németországba exportálni. A másik oldalon viszont *Németország fokozottan növelte importját Magyarországra*. Fejlődés állott be tehát ezen a téren, amely *Magyarország szempontjából káros, Németország szempontjából hasznos volt*.

— Kívánatosá vált tehát, hogy ezen a téren is megbeszélést folytassunk, amely a kölcsönös érdekeket egymással harmóniába hozni volt hivatott. Ezek a megbeszélések már 1927-ben megindultak, de a mai napig nem tudunk Németországgal komoly, tarifális szerződésre irányuló tárgyalásokba bocsátkozni.

— A jelenlegi berlini tárgyalások *e téren is örvendetes eredménnyel végeztek*. Egy tarifális szerződés megkötésének elvi szempontjait ábeszélve, megállapodhattunk abban, hogy *1931 februárjának végén, de legkésőbb március elején felvehetjük a tarifális szerződéses tárgyalásokat* azon az elvi alapon, amelyet megbeszélünk s remény van ahhoz, hogy *ezek a tárgyalások eredménnyel is járhatnak*.

— Megengedem s ebben a tekintetben figyelmeztetnem kell a magyar közvéleményt, hogy a mezőgazdasági krízis, általában a nagy világgazdasági krízis, *nehézzé tesz ilyen tárgyalásokat*. Ennek ellenére bizom abban, hogy kölcsönös megértés esetén, amit okvetlenül feltételezek, *ezek a szerződéses tárgyalások eredményhez vezethetnek*.

— Nem mulaszthatom el, hogy ez alkalommal is köszönetet ne mondjak azért a meleg fogadtatásért, amelyben az összes számottevő körökben részesültem, elsősorban a német kormánynak, de a német nyilvánosságnak is, pártkülönbség nélkül. Köszönetet kell mondanom a magyar sajtónak is, amely berlini utazásom alkalmával felkarolta ezt az ügyet, meg kell állapítanom, hogy pártkülönbség nélkül, ami Németországban igen nagy visszhangot keltett.

— Be kell számolnom végül arról, hogy milyen mély benyomást tett reám *Hindenburg* birodalmi elnök ur személye, aki előtt az egész német nemzet, *de az egész kulturvilág is bámulattal adózik* s akivel való személyes érintkezésem felejthetetlen élménye lesz életemnek.

A miniszterelnök kijelentette még, hogy *Bécsben* is szándékozik látogatást tenni és viszonzni azt a látogatást, amit *Schober* kancellár tett annakidején a magyar fővárosban. Bécsi utjának időpontját azonban nem tudja megmondani, mert ez elsősorban az osztrák belpolitikai viszonyok fejlődésétől függ.

Bethlen István gróf a berlini Collegium Hungaricum estélyén.

Batról-jobbra: Bethlen István gróf; Hepp, a német gazdaszövetség elnöke; Curtius német külügyminiszter; Schiele német közéleti-értelmezési miniszter és Kánya Kálmán báró, berlini magyar követ.

Tíz hónap alatt 11.352 ingatlan-árverést fűztek ki kisgazdabirtokokra!

Negyven millió pengő kellene a mentőakció komoly megindításához, de csak öt millió van. — Árverési fiénák garázdálkodnak. — A kormány törvényt készít a segítő akcióra.

Az országgyűlés képviselőházának és felsőházának agrárblokkja Farkas Géza elnöklésével november hó 28-án együttes ülést tartott, amelyen a gazdák szanálási akciójának eredményessé tétele érdekében szükséges intézkedésekről tanácskoztak.

Hadik János gróf részletes statisztikai adatokkal bizonyította be, hogy a legsürgősebb kormányzati feladatot az önhibájukon kívül bajbajutott kisgazdaesztencsiák megmentése. Rámutatott arra, hogy 1930 január 1-től november 10-ig 11.352 ingatlanárverés tüzetett ki az országban kis- és kisebb középbirtokosok ellen s ezek közül a legutóbbi öt hétre 1777 esik. Nyomatékosan hangsúlyozta azonban, hogy a statisztikai adatok azt igazolják, hogy az országnak csak egyes részein jelentkeznek ilyen nagy számban árverések — az árveréssel és végrehajtással fenyegetett kisgazdák földterülete összesen csak mintegy 5 százalékát teszi ki az ország mezőgazdasági területének — s inkább csak azokban a körzetekben vannak bajok, ahol elemi csapások, fagykár, stb., vagy más helyi okok fokozták a terményértékesítés következtében jelentkező bajokat.

A mentés munkája, — melyet az ismeretes ötös bizottság végez — a legnagyobb erővel folytatódik, annak ellenére, hogy a szanáláshoz szükséges megfelelő összeg még mindig nincs rendelkezésre bocsátva és a gyufapénzből a pénzügyminiszter a közép- és nagybirtok szanálási céljaira csak nyolcmillió pengőt, a válságba jutott kisgazdák szanálására pedig mindössze ötmillió pengőt szakított ki, holott az eddigi adatok szerint a végrehajtás és árverés veszélye alatt álló kisgazdák megmentésére feltétlenül legalább 35 millió pengőre van szükség.

Az adatgyűjtés azt a megállapítást eredményezte, hogy az árveréseknek csak 20 százalékát kérték a pénzügyminiszter, míg a többi 80 százalékot magánhitelezők, legnagyobb részben száz pengőn aluli kis tételek hitelezői kérték. Vannak olyan esetek is, ahol már egészen üzletággá fejlődött kis tételeknek árverési hiénák által való összevásárlása abból a célból, hogy árverések provokálásával potom áron juthassanak birtokokhoz. A kisgazdák tönkretűnését nagymértékben előmozdítja a magas kamatterher s ezért az önhibájukon kívül bajbajutott gazdák megmentésére szükségesnek tartja, hogy ezekben a veszélyeztetett vidékeken az állam a kamatterhek egy részének vállalásával tegye lehetővé a mai kamatterhek két-három százalékkal való mérséklését, ami az állambáztartásra lényeges megterhelést nem jelentene.

Súlyosbítták a gazdák terheit a túl magas ártéri járulékok is, amelyek egyes vidékeken többszörösöset teszik ki a gazdák által fizetett összes állami egyenesadónak. A földárak csökkenését csak úgy lehet megakadályozni, ha a hitelkérdést egészséges mederbe tereljük s ha az árverések körül fölbujasztott visszaéléseknek gátat vetünk olyan intézkedésekkel, amelyek a közhitelnek sérelmére nincsenek.

Ennek érdekében javaslatot terjesztett elő, melynek lényege az, hogy adassék törvényi felhatalmazás a kormánynak arra, hogy az árverések által erősen sújtott vidékeken, a vármegyei közigazgatási bizottság javaslatára, elrendelhesse azt, hogy a nem első helyen bekebelezett kisösszegű tőkeköveteléssel érdekelt, nem pénzügyi hitelező az illető vármegye vagy járás területén csak úgy kérhesse árverést, ha az árverési kérelemmel egyidejűleg ajánlatot tesz az ingatlan megvételére olyan összegben, amelyből az öt rangsorban megelőző összes hitelezők követelése kiemelkedik és ha már az árverési kérvény benyújtásával egyidejűleg a felajánlott árverési vé-

telár 10 százalékát bánatpénzként letétbe helyezi.

Ezután Pesthy Pál, az ötös bizottság elnöke, megállapította, hogy, szerinte, a kis-, közép- és nagybirtokok szanálására százmillió pengőre volna szükség, amely összegnek előteremtése azonban igen nagy gondot okoz a kormánynak. A tárgyalások azonban ebben az irányban folynak. Bejelentette azt is, hogy a kormány a felsegítő akcióra vonatkozólag törvényjavaslatot készített, amelyet most tárgyalnak a minisztériumok.

Végül Halász Móric szólalt fel, aki felvetette azt a gondolatot, nem lehetne-e a gazdák megsegítésére szükséges összegeket belföldön előteremteni.

Hadik János gróf újabb felszólalásában rámutatott arra, hogy az említett 35—40 milliót nem tartja teljesen elégségesnek, de ha ez az összeg nem is teljesen elég, mégis mindenesetre olyan összeg, amellyel a kisgazdák szanálásának akciója komolyan megindulhat. Rámutatott arra is, hogy a közép- és nagybirtok szanálásának párhuzamosan kell haladnia a kisgazdák szanálásával.

Az értekezlet ezután egyhanguan elfogadta Hadik gróf javaslatát és elhatározta, hogy azokat küldöttséggel juttatja el a kormánynak.

Az OKH megerősítését kívánták a győri értekezleten.

Az elmúlt héten zajlott le a Hitelszövetkezetek IV. körzeti értekezlete Győrött, melyen a Győr, Moson, Vas, Sopron, Veszprém és Zalamegye területén működő mintegy száznyolcvan hitelszövetkezet vezetői és kiküldöttjei vettek részt, s melyen az Országos Központi Hitelszövetkezet képviselőjében megjelent Schandl Károly dr. ny. földmivelésügyi államtitkár, alelnök-vezérigazgató.

Az értekezleten Schandl Károly dr. elnökölt, aki rámutatott arra, hogy ma, mikor Franciaországban és egyéb külföldi államokban is évtizedes multra visszatekintő pénzintézeteket a bukás veszélye fenyeget, fokozatosan kell ügyelnünk a hitelszövetkezetek állagára és biztosságára. Hangsúlyozta, hogy habár az Országos Központi Hitelszövetkezet szervezete teljesen azonos a Pénzügyi Intézetekkel, még sem jut senkinek eszébe, hogy a tagintézményekért a Pénzügyi Intézetet tegye felelőssé. Eppen ezért az Országos Központi Hitelszövetkezet részére egyforma elbírálást kér a Pénzügyi Intézetekkel.

Sokorópátkai Szabó István hangsúlyozta, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet valóban elismeréseméltó tevékenységet fejt ki akkor, mikor a viszonylag csekély állami eredetű üzletrészi jegyzés mellett mintegy 200 millió pengő hitellel segíti a gazdatársadalmat. Feltétlenül szükség van arra, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet üzleti tőkéje további megerősítésben részesüljön, mert csak ez uton remélhető a mezőgazdasági hitel válságának enyhítése.

Utána Kiss Dénes terjesztett elő határozati javaslatot, mely kimondja, hogy a mezőgazdaság hiteligenyeinek fokozottabb kielégítése érdekében az értekezleten résztvevő hitelszövetkezeti vezetők szükségesnek tartják az Országos Központi Hitelszövetkezet üzletrésztőkéjének a Pénzügyi Intézetével azonos megerősítését, már csak azért is, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet a német Preissen-Kasse mintájára ne csak a hitelszövetkezeteket, hanem a mezőgazdasággal kapcsolatos többi szövetkezeteket is a szükséges forgatókével elláthassa.

Megkezdődik az olcsó csizmák és cipők kiosztása.

Az utalványokat a mezőgazdasági kamarák juttatják el a gazdákhöz.

Bud János kereskedelemügyi miniszter az elmúlt héten körlevelet küldött az ország mezőgazdasági kamaráihoz (Győr, Kaposvár, Miskolc, Debrecen, Kecskemét). E körlevélben arról értesíti a mezőgazdasági érdekképviselőket, hogy sikerrel befejeződtek azok a tárgyalások, amelyek a **gazdáknak olcsó csizmával való ellátását** célozzák. Körleveléhez csatolta a miniszter a csizmaakciók szabályozó rendeletét is.

A rendelet szerint a csizmaakcióban résztvesznek az ország kispárosai is, akik nagymennyiségű eladatlan készletekkel rendelkeznek. Ezért mellőzni kell az egységes típusra vonatkozó tervet és így gondoskodnak a meglévő csizmakészletek eladásának megkönnyítéséről. A rende-

let szerint a gazdák a napiárnál 2.50 pengőnél kapják olcsóbban a csizmát.

A lebonyolítás módja az lesz, hogy a kereskedelmi kormány **utalványokat** bocsát a mezőgazdasági kamarák rendelkezésére és az utalványokat ezek osztják szét az igénylők között. Április 31-ig le fog bonyolódni az egész akció, amelynek során 50.000 pár csizmát fognak szétosztani a gazdák között.

Az akció másik része az **olcsó cipő** forgalombahozatalára irányul. Négy típusú cipő vásárolható az akció keretében, bármely kereskedőnél: férficipő 9.80, női cipő 9.20, fiúcipő 8.20 és gyermekcipő 7.10 pengőért. Ezekben az árakban a forgalmi adó is benne foglaltatik.

Leleplezték Rákosi Jenő szobrát.

„A száműzetésbe parancsolt magyar milliók felszabadítása olyan bizonyos, mint a holnapi nap felkelte” – üzenéte Rothermere lord.

November hó 30-án, vasárnap, a főváros közönségének nagy arányú részvételével, ünnepélyes keretek között leleplezték le Budapesten a magyar újságírás fejedelmének, **Rákosi Jenőnek** most készült bronzszobrát melyet a nemzet nagy barátja, **Rothermere lord** ajándékozott a fővárosnak.

Már a kora reggeli órákban megkezdődött a közönség felvonulása a szoborleleplezési ünnepségre, sűrű sorokban érkezett a közönség az Erzsébet köruton lévő kis térség elé. Az utcákon mindenütt hatalmas nemzetiszínű zászlók lebegtek, hirdetvén a nagy nap jelentőségét. A leleplezési ünnepség déli tizenkét óra kor kezdődött, amikor is az Operaház énekara a megjelent közönséggel együtt elénekelt a Magyar Himnusz. Ezután **Ward Price**, a „Daily Mail” szerkesztője, **Rothermere lord** meg bízottja lépett a feldíszített szöszökre és angol nyelven ünnepi beszédet mondott. **Ward Price** beszédében közvetítette **Rothermere lord** üzenetét is, amelyben többek között az alábbiakat foglaltattak:

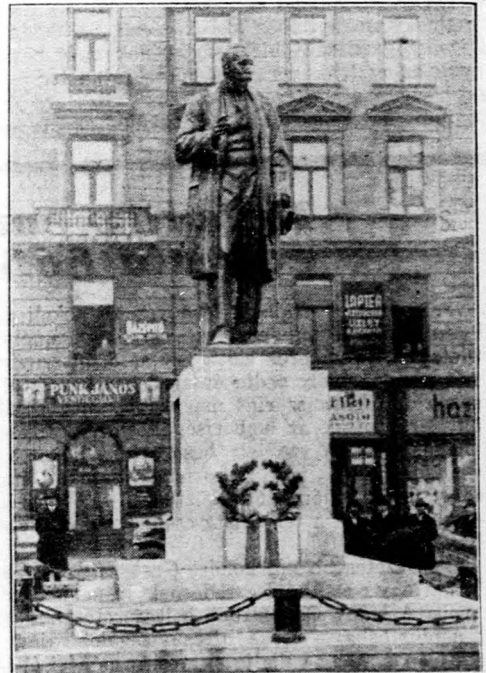
— *Nem lehetek ugyan önök között a mai napon, — mondotta Rothermere lord nevében Ward Price — hogy hiszteligyek Rákosi Jenő emléke előtt, a szívem és gondolatom azonban önöknél van, amikor ezeket a szavakat hallhatják. Közöttem és az önök elnyomott, de bátor és nemeslelkű nemzete között az elmúlt évek alatt a rokonszenvnek különös és rendkívül hatalmas köteléke fejlődött ki. Önökkel, Budapest polgáraival szemben, a hála külön kötelékét érzem s lehetne-e Magyarország iránti mélyeséges érzésemnek jobb tanujelét adnom, mint Rákosi Jenőnek ezt az emlékművét, melynek elfogadására kérem most önöket: Attól az időtől fogva, amikor Magyarorszáért először sikra szállottam, Rákosi Jenő volt az élő kapocs köztem és a magyar nemzet között. Nyolcvanhat éves korában vállalkozott a hosszú utra, Budapest és Skócia között, hogy meglátogasson engem. Ezzel megtörte azt a fogadalmát, hogy addig nem lépi át a Magyarországra kényszerített új határokat, amíg a trianoni szerződést nem veszik revízió alá.*

— *A magyar testvérek száműzetésbe parancsolt millióinak felszabadítása, amiért Rákosi oly hősiessé harcolt, teljesülésre vár, de én hiszem, hogy kikerülhetetlenül, mint az isteni igazságszolgáltatás, egyre jobban közeledik és olyan bizonyos, mint a holnapi nap felkelte.*

Ward Price szavait az ünnepelő közönség leírhatatlan lelkesedéssel fogadta és a cserkészek háromszoros huj-huj-hajrát kiáltották **Ward Price** tiszteletére. Közben lehullott a szoborról a lepel és a díszbe öltözött hajduk elhelyezték **Rothermere lord**nak és fiának, **Esmond Harmsworth**nak hatalmas babérszörűt a szobor talapzatán. A lord koszorujának szalagján ez a felirat áll:

„Kedves barátomnak, **Rákosi Jenőnek**, a magyar igazság keresztes lovagjának” — **Rothermere**.

Ward Price angol nyelvű beszédét **Süle Antal** hírlapíró tolmácsolta magyarul. A magyar Hiszekegy éneklése után a székesfőváros nevében **Berczel Jenő** dr. alpolgármester vette át a szobrot. Az alpolgármester külön beszédében köszöntötte a lord képviselőjét, **Ward Pricet** és beszédében arra kérte, hogy vigye el a székesfőváros közönségének és az egész magyar népek köszönetét **lord Rothermerének**. Az alpolgármester beszéde után **Klebelberg Kunó** gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter szözl az ünnepelő közönséghez. A miniszter jellemző vonásokkal rajzolta meg **Rákosi Jenő** halhatatlan alakját, majd kérte a jelenlevőket, hogy a leleplezés napján fogadják meg, hogy *csüggedés nélkül küzdenek tovább azoknak az eszméknek a szolgálatában, amelyekért Rákosi Jenő küzdött*. **Márkus Miksa** udvari tanácsos beszéde után **Lenkei Gusztáv** főszerkesztő szözl a megjelentekhez, majd a gyönyörű ünnepség a Szózat éneklésével befejeződött. Ezután következett a szebbnél-szebb koszorúk elhelyezése.

Rákosi Jenőnek, a magyar újságírás fejedelmének szobra Budapesten, az Erzsébet-köruton.

A leleplezés napján este Ward Price szerkesztő a Duna-palotában Rothermere lord nevében vacsorát adott, amelyen a társadalmi és politikai élet kiválóságai jelentek meg. Ward Price Rothermere lord nevében megköszönte a magyar közönség igazi érdeklődését a szoborleleplezés iránt, majd pedig „Eljen Magyarország” fölkiáltással poarárt a magyar nemzet további boldogulására írtette. A következő szónok Apponyi Albert gróf volt, aki angol nyelven beszéltében melegen emléke-

zett meg Rothermere lordról és fiáról, Esmond Harmsworthról, Apponyi Albert gróf beszédében megállapította, hogy ma már a művelt nemzetek közvéleményébe sikerült bevinni annak az elismerését, hogy Magyarország igazságtalanság történt. A következő feladat ezen igazságtalanságnak jóvátétele, Apponyi Albert további szavaiban elismerően nyilatkozott Rothermere lordról, aki először ismerte fel a magyar nemzetet ért igazságtalanságokat.

A kecskeméti mezőgazdasági kamara közgyűlése az árak letörését sürgeti.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara vitéz Purgly Emil elnöklete alatt Kecskeméten nagyjelentőségű igazgatóválasztmányi gyűlést és közgyűlést tartott. A választmányi ülésen hozzájárult az igazgatóválasztmány ahhoz, hogy a kamara *erélyes akciót indítson a közszükségleti cikkek magas ára ellen.* A közgyűlés kiemelkedő része volt vitéz Purgly Emil elnöki megnyitója, aki beszédében hangsúlyozta, hogy nehéz feladat az ezer bajjal küzdő gazdatársadalmat a mai viszonyok között megnyugtítani. Csonkamagyarországot bele kell kapcsolni az Európában megindult ujjaépítő munkába, mert Magyarország a bajokat még fokozottabban érzi, melyeket azonban *céltudatos intézkedésekkel enyhíteni lehet.* Magának a gazdatársadalomnak kell megteremteni a mezőgazdasági termelés rentabilitását (jöveldelmzőségét). A kormányzattól nem olyan segílyt várunk, ami a fogyasztókat terheli, hanem arányos és méltányos megsegítést. *A most tervezett termelési segílyt is előbb kellett volna megvalósítani.* A mezőgazdaságot nem lehet máról holnapra átszervezni és bármi történjék is, *Magyarországon mindig a buza és a rozstermelés lesz a legfontosabb, mert a talaj és az éghajlat sok területen nem enged mást termelni.* Ami a mezőgazdasági hitelezést illeti, *alacsony kamatozása, hosszulejárata kölcsönre van szükség.* Meg kell változtatni a drágán vett gépek fizetési feltételeit. A gazdatársadalom legnagyobb sérélmé az, hogy amikor vásárol, a *kartellel találja magát szemben, amikor pedig elad, a szabad versennyel találkozik.*

Az elnöki megnyitóhoz Kovács Jenő, a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági bizottsági elnök szólott hozzá, aki ismertette az osztrák kormány munkáját a bajba jutott mezőgazdaság megsegítése érdekében.

Ezután megválasztotta a közgyűlés az üresedésben

lévő alelnöki állásra Héjjas István kecskeméti földbirtokost, aki a kamara alapításától kezdve tevékeny tagja volt az igazgatóválasztmánynak.

Gesztelyi Nagy László dr. kamarai igazgató rövid vonásokban a kamara tevékenységét és legközelebbi munkaprogramját ismertette, amelynek főrészei a *buzafajta-összehasonlító kísérletek végzése, az értékesítés további szervezése, a homoki területek javítása, az állattenyésztés, különösen a tejtermelés fokozása és értékesítése, a baromfitenyésztés fejlesztése és a tanyakérdés előbbrevitelé.*

Staub Elemér alelnök, a Mezőgazdasági Exportintézet elnöke hangsúlyozta, hogy a gazdatársadalom komoly, céltudatos munkáva! a mai súlyos válságot jó részben megoldhatja. Ma a búzát és bort kivéve, *minden termékünk ki tud jutni a külföldre.* Nekünk elsősorban a minőségi termelésre kell törekedni, így különösen a csemege-szőlőtermelésre, amelynek a kivitele a tavalyi kivitel 150 százalékára emelkedett. A magyar gyümölcs zamat tekintetében versenytárs nélkül áll, *de nem áll minőség tekintetében, amelyen azonban segíteni lehet, ha a gazdák elvégzik az egyszerű és olcsó védekezést.*

A közgyűlés azután Kégl János dr. előadásában a karteljavaslatot tárgyalta.

A közgyűlés végül elfogadta a kormányhoz terjesztendő határozati javaslatot, amelyben helyet foglal az a pont is, hogy a *kormány a legfontosabb közszükségleti cikkek abnormálisan magas árát vonja az árdrágító törvény büntető rendelkezései alá, továbbá, hogy köztisztviselők ne vállalhassanak gyáraknál, bankoknál és kereskedelmi vállalatoknál igazgatósági tagságot.*

Hétszáz emberf gyilkolt meg egy női hóhér — Odesszában.

A vörös szovjet uralmon lévő vezetői pokoli gonosz-sággal rombolnak le minden olyan eszményt, amely szent és sérthetetlen az emberek előtt. Így az örült szovjetvezérek a női nemet, amely pedig évezredekken keresztül a kereszténység felfogása szerint magasabb megbecsülésben részesült, lerántották az emberiség közmegegyezése által emelt magaslatról. A szovjet besorozta a nőket a vörös hadsereg kötelékébe, női terroristacsapatokat létesített, sőt a nőket, mint hóhérokat — köztük 15—16 éves leányokat — is alkalmazta a terrorista csendőrség, a cseka szolgálatában.

A legnevezetesebb női hóhért Grebenjukov Verának hívták, aki egy orosz cári ezredesnek tünetényes szép leánya volt. A leány Odesszában beleszeretett *Massarszki* szovjet népbiztosba, a cseka híres vizsgálóbírájába, aki rávette a leányt, hogy vállalja el a cseka hóhéri állását. A leány olyan szenvedélyesen szerette a népbiztost, hogy mindent feláldozott érte és a józan emberi érzést megha-

zudtolva, a cseka hóhérra lett. *A női hóhér Odesszában két és fél hónap alatt hétszáz embert lött agyon.* Kegyetlenségéről valóságos legendák keringtek, amelyek szerint a hóhérnak vadállati öröme telt áldozatai kínzásában. Egész Odessza ismerte a rettenetes női hóhért és félt tőle. Amikor a bolsevikieknek Odesszából menekülniök kellett, Grebenjukov Vera a városban maradt, mert biztosra vette, hogy szépsége megvesztegeti az ellenforradalmárokat és nem tartóztatják le. A *Denikin*-hadsereg emberei azonban letartóztaták és hogy a fellázadt nép jogos haragja elől megmentsék, kórházba szállították, ahol szigoruan őrizték. A hóhér a szigorú őrizet ellenére megszökött, de két hét múlva elfogták, amikor is haditörvényszék elé állították, amely *kötél általi halálra ítélte.* A lakosság többször megkísérelte a fogoly hóhér kiszabadítását, hogy azután agyonverhesse, de a rendőrség erős őrizettel vette körül *s a halálos ítéletet is titokban hajtották végre a kegyetlen női hóhéron.*

Elkészült a „Vasárnap“ 1931-es ajándéknaptára.

A „Vasárnap“ minden esztendőben kedves köteletségének tartja, hogy előfizetőinek hűségét és bizalmát őszinte hálája kifejezésével viszonozza. Ezt a cél szolgálja: az ajándéknaptár.

Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy a „Vasárnap Naptára“ máris elkészült és legkésőbb karácsonyra ott lesz valamennyi előfizetőnek asztalán. A közel másfél-száz oldalas, csinos kiállítású naptár, mely valóságos tárháza a vonzó modorban megírt ismeretterjesztő cikkeknek és szebbnél-szebb szórakoztató olvasmányoknak, bizonyosan teljes mértékben kivívja olvasóink tetszését és a hosszú téli esték igazi gyönyörűsége lesz.

Természetesen csakis azoknak az előfizetőknek küldjük meg az ingyen-naptárt, akik nincsenek hátralékban az előfizetési díjakkal. Kérjük tehát a hátralékos előfizetőket, sürgősen juttassák el hozzánk az előfizetési díjakat, nehogy megfosszák magukat e pompás ajándéktól.

Végül olvasóink szives tudomására hozzuk, hogy ujonnan belépő előfizetőink számára is megküldjük az ingyen-naptárt. Eppen ezért kérjük, hogy — előfizetőgyűjtő munkásságuk során — hívják fel erre a körülményre ismerőseik és barátaik figyelmét.

A terményfizetéses tanítók sérelmei.

A Magyar Tanítógyesületek Országos Szövetsége november hó 26-án Budapesten nagygyűlést tartott, melyen a terményfizetéses tanítók járandóságainak rendezését tárgyalták. Rókos István elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy nem fizetéseiket kérik a tanítók, hanem csak a törvényben biztosított járandóságainak megadását. A nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondták, hogy az érvényben lévő törvények és rendeletek alapján a kultuszminiszternek a pénzügyminiszterrel együtt jogában áll a terményárakat a fizetés szempontjából újraértékelni, ha ezt a gabonaárak változása indokoltá teszi. Mivel a terményárak az utóbbi évben felére csökkentek és a hivatalos ártértelek még mindig kések, a nagygyűlés feltrathat fordult a miniszterhez, hogy az ártérteleket minél hamarabb elrendelje és a károsult tanítók számára az 1928. évre métermázsánként 5 pengő, az 1929. évre pedig métermázsánként 10 pengő kárpótlást adasson.

Pintér László országgyűlési képviselő ezután kifejtette, hogy a segítés valóban nehéz és a kormánynak igen nagy áldozatot kell hoznia, ha a bajon segíteni akar. Többek hozzájárulása után Moser Ernő országgyűlési képviselő megígérte közreműködését a tanítóság panaszainak megszüntetésére.

A gyűlés résztvevői ezután Petri Pál vallás- és közoktatásügyi államtitkárhoz mentek, hogy sérelmeiket előterjesszék. Az államtitkár kijelentette, hogy a tanítók sérelmeinek orvoslását maga is sürgősnek tartja és tőle telhetően közreműködik a segítségük megvalósításán. A tanítók sérelmeit teljes orvoslásáru 5.500.000 pengőre volna szükség. Az összegre nézve a kultuszminisztérium állandóan tárgyal a pénzügyminisztériummal s azon van, hogy a tanítók jogos igényeit kielégítse.

A küldöttség ezután az országháza ment, ahol több képviselő társaságában Pesthy Pál ny. igazságügyminiszter, az Egységespárt elnöke, fogadta a tanítók küldöttségét és megígérte, hogy az Egységespárt képviselő tagjai is minden lehetőséget megtesznek, hogy a tanítók nehéz helyzetén segítsenek.

Baromfitömőkészüléket

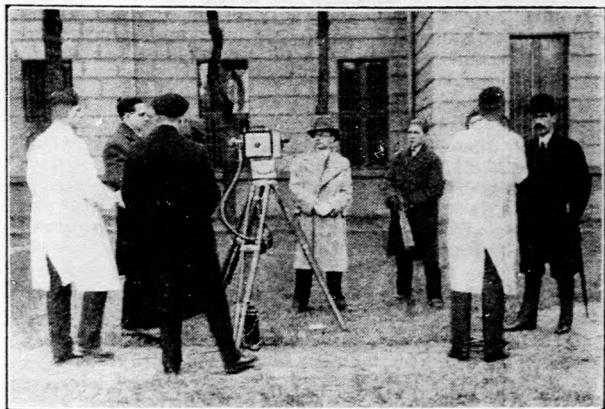

már 7.20 fillérért kaphat frankó szállítva és egy perc alatt tömhet libát fulladásmentesen

Kényelmes munka és nem törí jószágát.

Kérje az egyes számú árjegyzéket.

Cím: Kugler Sándor, Makó

Bethlen István grófról Berlinben hangos filmfelvételt készítenek.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 25-iki, keddi ülésén tovább folytatták a katonai javaslat részletes vitáját. Csik József a vitéségi érempótdíjak kifizetését és a hadiárvek támogatását sürgette. Szabó Géza a zsoldos hadsereg fenntartása ellen foglalt állást.

A Ház Gömbös Gyula honvédelmi miniszter felszólalása után a javaslatot részleteiben is letárgyalta, majd áttértek a villamosenergia fejlesztéséről, vezetéséről és szolgáltatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. A javaslatot Görgey István előadó ismertette és megállapította, hogy a javaslat igyekszik elősegíteni a villamosáramot termelő magánvállalkozások létesítését, de fenntartja azt a lehetőséget, hogy az állam, illetve a városok és községek megválthassák a távvezetéseket és elosztó berendezéseket. A javaslat nyomán előreláthatóan örvendetes fellendülés fog bekövetkezni a villamosítás terén. Gyulay Sándor és Gáspárdy Elemér elfogadták a javaslatot.

A november hó 26-iki, szerdai ülésén, a javaslat tárgyalása során, Mátéffy Viktor azt hangsúlyozta, hogy a villamosáram árát lejjebb kell szállítani. Gyal Gaston kifogásolta, hogy a javaslat magánvállalkozásnak nagy előnyöket biztosít, ugyanakkor azonban a mezőgazdasággal a törvényhozás nem törődik. A javaslatnak az lesz a következménye, hogy egyes községek a vállalatok karmai közé kerülnek. Söpkész Sándor szerint a javaslat tulajdonképpen célja a magyar munka megszervezése. A javaslatról joggal várhatjuk, hogy az eddigénél sokkal nagyobb fejlődés indul meg az áramtermelés terén, ami munkalehetőségeket is jelent.

Az interpellációk során Fitz Artur a soroksári gazdák panaszát tette szóvá, mely szerint a gyárak szennyvízlecsapolása elszaporítja a földeket. Mayer János földmivvelésügyi miniszter azt válaszolta, hogy a valvizek levezetéséről szóló törvény életbeléptetése után módot keres e kérdés rendezésére. — Szabó Iván azt kérte, hogy vezessék be az egyfajta és hitelesített mustmérőkészülékeket. Bud János kereskedelmi miniszter szerint a kérdést csak akkor lehet megoldani, ha sikerül egy új mustmérő készüléket megteremtetni. — Szabó Iván második interpellációjában a Kecskeméti-tiszazugi és Kecskeméti-halasi országot kiközvezését kérte. Bud János kereskedelmi miniszter megígérte, hogy amint az anyagi eszközök rendelkezésre állnak, a kérdést megoldja. — Reischl Richárd a zalamegyei kisbérlok panaszát tette szóvá. Mayer János földmivvelésügyi miniszter azt válaszolta, hogy Zalavármegye főispánjához olyan értelemű leiratot: intézett, mely szerint minden hivatalos eljárás mellőzésével történjen a bérletnek kishaszonbérletbe való adása. A gazdasági felügyelő ellen eljárás folyik. — Gál Jenő a hadirokkantak és hadiárvek ügyében mondott interpellációt, melyre Ernszt Sándor népjóléti miniszter válaszolt. Hangsúlyozta, hogy állandóan folyik a rokkantfelülvizsgálat, még ma is. A 75- és 100-százalékos rokkantak iránt a legnagyobb megértéssel viseltetnek. Az a terve, hogy a magasszázaléku családtalan rokkantaknak külön házakat építtet. A kórházakat utasította, hogy a rokkantakat azonnal vegyék fel. A rokkant-törvényt rövidesen a Ház elé hozza.

A november hó 27-iki, esütörtöki ülésen az energia-javaslat tárgyalása során *Krisztián Imre* a falusi lakosság szempontjából több kifogást emelt a javaslat ellen és az áramszolgáltatási alapdíj megszüntetését kéri. Ezután *Bud János* kereskedelemügyi miniszter válaszolt a vita szónokainak.

— A javaslatnak az a célja — mondotta — hogy a magyar energiatermelést helyesen és észszerűen kihasználjuk. Az energia-gazdálkodás állami és nem magángazdasági érdek. Az állam azonban csak sokára tudná — a mai viszonyok közt — ezt a termelést végrehajtani, ezért kell a vállalatok kezébe adni a termelést. A javaslatnak első feladata, hogy a gazdasági élet a szükséges energiához olcsón juthasson hozzá. A javaslatra nem lehet ráfogni, hogy kartelleknek szolgál.

A miniszter beszéde után a Ház elfogadta általánosságban a javaslatot. A részletes tárgyalás során eljutottak a javaslat hatvanegyedik szakaszáig.

A Ház november hó 28-án, pénteken, november hó 29-én, szombaton és december hó 1-én, hétfőn nem tartott ülést.

Az Egységspárt értekezlete.

Az Egységspárt november hó 26-án, értekezletet tartott, melyen *Erdélyi Aladár* a *borfogyasztási adó* terén mutatkozó anomáliákkal (visszásságokkal) foglalkozott, majd a *Gyümölcs-értékesítő Rt.* működését bírálta, azután a *szénárak* alakulását tette szóvá. Rámutatott arra, hogy a békebeli állapotok szemében mintegy száz százalékos emelkedés mutatkozik a *szénárak*nál.

Bud János kereskedelmi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy a szénárakról maga is rendkívül nagy horderejűnek tartja. Olyan szénára kell törekedni, amely megengedi a szénbányák rentábilis (jövődélmező) üzemvitelét, ezenfelül azonban arra kell törekedni, hogy az árak megfeleljenek a gazdasági helyzetnek. Nyíltan megmondja, annyira a gazdasági élet tengelykérdésének tartja a szénárak alakulását, hogy ha szükség lesz rá, nem zárkózik el merészebb és határozottabb beavatkozástól sem.

Csák Károly annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy a tervezett tisztviselői napidíjak és kiszállási költségek leszállítása nem mindenben jár majd megfelelő eredménnyel. *Neubauer Ferenc* hasonló értelemben szólalt fel.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter közölte, hogy nem lehet a kérdést megoldani úgy, ha a takarékoság terén megtett intézkedéseket lassanként kivételekkel visszavonjuk. Tagadhatatlan, hogy sok fölösleges kiszállás volt s ezt csak úgy ellenőrizhetjük, ha a *főnököket személyesen tesszük felelőssé* azért, hogy fölösleges kiszállások ne legyenek és ne két nap alatt intézzék el azt, ami egy nap alatt is elintézhető.

A bejelentési kötelezettséget kiterjesztik a községekre is.

A hivatalos lap az elmúlt héten rendeletet közölt, mely a bejelentési kötelezettséget az egész országra kiterjeszti. E kötelezettség élethelptetését a belügyminiszter külön rendeletben fogja megállapítani. Értesüléssünk szerint a községekben a községi előjárásokat, járási székhelyeken pedig a főszo- gabírói hivatal fogják kijelölni, amelynél majd bejelentendő a lakóhely tekintetében történt minden változás. Új hivatal felállítását a rendelet nem tesz szükségessé. Mint ismeretes, a városokban eddig is megvolt a bejelentési kötelezettség, a községekre pedig rendészeti okokból kellett most kiterjeszteni.

A népjóléti minisztert megoperálták.

Ernst Sándor dr. népjóléti és munkaügyi miniszter november hó 29-én a *Ferenc József-kórházban* sérvoperációnak vetette alá magát. Az operációt *Bartha Gábor* dr. sebészorvos, egyetemi magántanár végezte. A műtét, amely egy óráig tartott, kitűnően sikerült s a miniszter a körülményekhez képest jól érzi magát. Előreláthatólag két hetet vesz igénybe, amíg az operáció után betegségéből teljesen fölépül a miniszter. Az operáció híre percek alatt bejárta a várost és az operáció után egymásután jelentkeztek az érdeklődők.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Genfben megindultak a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások.

A genfi gazdasági értekezletre kiküldött cseh delegáció tagjai *Fierlinger* cseh delegátus vezetése alatt az elmúlt héten tanácskozásra ültek össze a *Nickl Alfréd* rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetése alatt álló magyar delegációval, hogy folytassák a *cseh-magyar kereskedelmi szerződés revíziója tárgyában annak idején megszakadt tárgyalásokat*. Ezt a revíziót a cseh köztársaság kormánya javasolta. A két delegáció most érintkezésbe lépett egymással, hogy utat és módot keressen a nehézségek kiküszöbölésére, amelyek miatt eddig nem tudtak megegyezésre jutni.

A menekült oroszok kiáltványa.

Az Európában élő menekült oroszok nagybizottsága kiáltvánnyal fordult a civilizált államok közvéleményéhez. A kiáltvány rámutat arra, hogy a kommunista hatalom nem szolgálja a nép javát és idegen a nemzet. Nemzetközi szervezkedéssel szociális forradalmat szít az egész világon és Oroszországot terrorral tartja hatalmában. A közös üzembe kényszerített, éhező gazdák által termelt gabonát éppúgy, mint a nemzet munkásságának egyéb termékeit és a régi Oroszország kincseit silány áron a világpiacra dobja, részben, hogy idegen pénzzel hatalmát biztosítsa, részben, hogy a világgazdaság alapját aláássa. Mindeniütt előidézzé a szociális gazdasági és politikai szétbomlást. A menekült oroszok csak azt az egyet kérik hazájuk és mártír népük érdekében, hogy ne akadályozzák meg az orosz népek elnyomói ellen folytatott kínos küzdelmet azáltal, hogy a szovjetet segítik jogi elismerésükkel, szövetségükkel és hitellel. Szigeteljék el a szovjetet teljes és általános bojkottal, mint a hollandok és a norvégok, akkor le fogja magáról rázni őt a gyűlölő orosz nép.

Akinek Oroszországban rongyos cipője van — divathős.

Egy Moszkvában dolgozó angol újságíró azt írja, hogy a nem tulságosan szakadozott cipő valóságos divathős hírébe hozza viselőjét Szovjetországra. Az újságíró nemrég Moszkva utcáin egy pár német turista-cipőben járt, aminőre európai városokban nem volna az ember büszke, ellenben Moszkvában még idegenek is megállították és megkérdezték tőle, hol szerezte? Az idén Szovjetországra mindössze 62 millió pár cipőt készítettek, vagyis csak minden második lakosra esik egy pár cipő. Egy ideig egyetlen boltban sem lehetett lábbelit kapni. Ujabbjan január elsejére ígrik az új készleteket. A zugszervekedelemben egy pár cipő ára 100 és 200 rubel közt váltakozik. Az állami cipőfoltozóműhelyek előtt végtelen sorok ácsorognak, de a műhelyek csak hivatalosan engedélyezett megrendeléseket fogadnak el; magáncipészek egy foltozásért 20—25 rubelt kérnek. Moszkvában száraz időben az emberek papucsban vagy gummicipőben járnak.

A tótok és a magyarok szenvedése Csehországban.

A tótokat éppen úgy elnyomják a csehek, mint a magyarokat. Ezt mutatja az az interpelláció, amelyet a tót néppárt nyújtott be a cseh kormányhoz azért, mert az állami szolgálatból sorra elbocsátják a tót hivatalnokokat és a cseheket tessék helyükbe. Különös színben tűnik fel ezek után — mondják — a cseh „testvéri” szeretete a tótok iránt, akiknek csehgyűlölete egyre fokozódik és könnyen megnyerhetők minden csehellenes akció számára.

Leszállítják a gyárigazgatók fizetését — Olaszországban.

A drágaság leküzdésére és fokozottabb takarékoság előmozdítására szigorú rendszabályokat léptetett életbe Mussolini kormánya. A takarékoság első lépése az volt, hogy az olasz képviselőház elhatározta, hogy a képviselők

fizetését 12 százalékkal leszállítja. A fasiszta gyárosok szövetsége felszólította tagjait, hogy a részvénytársaságok elnökeinek és igazgatóinak fizetését 25 százalékkal csökkentésük. Az ipari vállalatok vezetői önként lemondtak fizetésük 12 százalékaról. December elsején lemondtak beléptidijait 10 százalékkal mérsékeltek. Az olasz hatóságok teljes erővel küzdenek a drágaság ellen és erősebb eszközök alkalmazásától sem riadnak vissza. *Firenzében több kereskedést bezártak, ahol drágábban adták a kenyeret a hatósági árnál, ugyanitt börtönre ítélték egy hentest, aki a szabott árnál magasabban árúsította a húst.*

Hogy csinálják a csehek a népszámlálást?

A Prágai Magyar Hírlap legutóbbi száma foglalkozik a magyarságot ért népszámlálási sérelmekkel. A lap elmondja, hogy Pozsonyban háromszáz népszámlálási biztost neveztek ki, ezek között azonban egyetlenegy magyar vagy német nemzetiségű sincs. Granatier Antal, a pozsonyi tót nemzeti liga titkára, megbeszélést tartott a népszámlálási biztosokkal, akiknek a következő utasítást adta:

— Mindenütt tótul kell beszélni és csak akkor szabad magyarul beszélni, ha a fél egyáltalában nem tud tótul. Azokat, akik magyaroknak vallják magukat, presszionálni kell. Hivatkozni kell az elődökre, a tóthangzásu nevekre, az erőszakos magyarosításra, a köztársaságra és a demokráciára. Családfőkkel négy szemközt kell beszélni és ki kell jelenteni, hogy a gyermekeket állami szolgálatba veszik át, ha felnőnek, így könnyű lesz a rábeszélés. A eselődöket mind külön-külön meg kell dolgozni. Minden magyar-

Mindenki tudja,

hogy öt világrézsben
elismert

hangszer

Ingyen 60 oldalas főárjegyzék.

MEINEL & HEROLD

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19.

Fióküzlet:
Budapest,
VII, Erzsébet
körút 29.
Royal Or-
feum mellett

gyártmányait saját gyárából közvetlenül szállítja vevőinek.

tól követelni kell az állampolgársági bizonyítványt, aki azonban tótnak vallja magát, attól nem kell kérni. A zsidókat igyekezni kell zsidóknak beírni és ha ez nem lehetséges, akkor németnek, mert Csehszlovákia érdeke, hogy minél kevesebb magyar lakosa legyen.

Ezek után elképzelhető, mennyire hazug lesz a cseh népszámlálási eredménye!

Lemondott az osztrák kormány.

A Vaugoin-kormány november hó 29-én, szombaton délután benyújtotta lemondását. A köztársasági elnök a kormányt megbizta az állami ügyek ideiglenes vezetésével. A kormány lemondása természetesen következménye volt az osztrák választásoknak, melyeken Vaugoin pártja ki-sebbségben maradt. Miklas szövetségi elnök Ender Ottó dr. vorarlbergi tartományi főnököt bizta meg az új, polgári kormány megalakításával.

A fővárosi választási mozgalmak fanulságai.

Budapest székesfővárosunk nehéz napok előtt áll. Az új fővárosi törvény értelmében december hó 21-én és 22-én meg kell választani a törvényhatósági bizottság új tagjait, nagyban folyik tehát a korteskedés a választópolgárok körében, gyűlést gyűlést után tartanak, száz és száz beszéd hangzik el, a házak falait plakátok ezreivel ragasztották tele, amelyek a betű erejével próbálják meggyőzni az embereket arról, vajjon kinek, melyik pártnak van igaza?

Ebből a rettentő falragasz- és szónoklatözönből azonban elszomorító valóságként bontakozik ki az, hogy nálunk Magyarországon minden politikai megmozdulás nem az emberek, társadalmi rétegek összekovácsolására, hanem ellenkezőleg, azok széttagolására, szétbomlasztására alkalmas. Budapestben, ahol a törvényhatóságban eddig mindig három párt volt, most az új választásokra legkevesebb harminc különböző elnevezésű párt bontotta ki a lobogóját. Majdnem olyan a helyzet, hogy ha egy vendéglőben három-négy ember összejön, az evés-ivás helyett inkább egy új pártot alapít. Az emberek elszakadnak egymástól. Olyanok, akik három-négy éven át, míg a főváros régi törvényhatóságának az élete tartott, tudták egy akarattal, közös célért dolgozni, most elváltak egymástól s az, aki eddig testvérnek nevezte a szomszédját, most kigyót-békát kiabál reá, hátat fordít neki, iparkodik a sárba rántani csupán csak azért, hogy a sárbagázolt hátán kapaszkodhassék fel a városatyai diszes, de annál felelősségteljesebb polcra.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörfülés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acéláru raktár

FLASNER LAJOS kézműves és
műköszörfűlde

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Köszörfülés és javítás olcsó áron. Lónyirógépek javítása és eladása.

Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül.

Azalatt, amíg a polgári pártok egymást szétforgácsolva, egymást tépve és marva fogyasztják az erjüket, addig titokban és csendben szervezkedik egy olyan új párt, amelyik nálunk Magyarországon ugyan már hatalomra bajosan fog jutni, de éppen a polgári pártok egymással való marakodása folytán hinti el a forradalmi törekvések magvát, az elégedetlenség csiráját, amiből mint a közelmúlt eseményei is mutatják, a felfordulás, a gazdasági és erkölcsi leromlás szokott teremni.

Bethlen István gróf miniszterelnök éppen ezért nemrégiben tanácskozásra hívta össze a főváros polgári pártjainak a vezetőit s arra kérte őket, hogy próbálják meg az egymással való megegyezést s induljanak lehetőleg közös erővel abba a választási harcba, amelynek eldőlésétől függ, hogy a mi gyönyörű szép Budapestünk vezetésében milyen irányzat fog a jövőben urrá lenni. Sajnos, a miniszterelnök ur egyeztető kísérlete nem sikerült, egyseget a pártok között létre hozni nem tudott, úgy, hogy a fővárosi választások elé ma mindenki kínos bizonytalansággal tekint, már csak azért is, mert rövid idő múlva esedékessé válnak az országgyűlési képviselői választások is, amelyek el fogják dönteni azt, hogy a tengernyi gazdasági bajjal küzdő Magyarország jobbra akar-e tartani vagy balra?

Ha az általános képviselőválasztásoknál a vidéki választópolgárok is követik Budapest példáját és minden városban, minden községben husz-harminc párt fog alakulni, akkor bizonyos, hogy megint utólr bennünket az a veszedelem, amitől leginkább kell tartanunk. A szétforgácsolt erők fölött egy olyan erő fog urrá lenni, ami tulajdonképpen nem is erő, hanem csak *métely*, vagy mint ahogy az orvosok mondják: *bacillus*, aminek romboló hatása igen nagy s aminek orvosságát csak hosszas kutatás és kísérletezés után sikerül majd megtalálni.

A magyar nemzet évezredek történelme mutatja, hogy nálunk minden nemzeti veszedelemnek, minden gazdasági nyomorúságnak a pártoskodás, az erők szétforgácsolása volt az oka. Ezt nevezzük turáni átoknak, ami bennünket sújt, pedig éppen a történelem mutatja, hogy ezt a turáni átkot levethetjük magunkról minden időben, nem kell hozzá egyéb, mint egy garas ára megértés és egy csöpp szeretet. (Cs.)

Halálos autószerencsétlenség Kunhegyes közelében.

Kettős hallálal végződő autószerencsétlenség történt november hó 23-án, délután Tiszaszentimre és Kunhegyes között az országúton. Hat óra tájban az országúton felbortult egy turautó, amelynek két utasa, *Magyary-Kossa Géza császári és királyi kamarás özvegye és özvegy Návay Kálmánné szörnyethaltak*. A két uriaszony Egerben volt, ahonnan Magyary-Kossa Gézáné autóján akartak hazatérni. A gépkocsit Geröcs István ötvenhét éves soffőr vezette, aki már évtizedek óta áll a család szolgálatában. Az öreg soffőr valószínűleg nem aludt eleget Egerben, álmosan ült a kormánykerék mellé és Kunhegyes és Tiszaszentimre között néhány pillanatra elszunnyadt. Az autó az utementi homokrakásnak kanyarodott, mire a felriadt soffőr félrerántotta a kormányt és *ebben a pillanatban a kocsi az árokba zuhant*. Az autóban ülő két hölgy fejével neki esett a kocsi fedelének vasbordázatához s az ütdés ereje olyan nagy volt, hogy *mindketten koponyarepedést szenvedtek és szörnyethaltak*. A soffőrnek semmi baja sem történt. Geröcs a szerencsétlenség után Tiszaszentimrebe ment segítségért, ahonnan azonnal orvosok érkeztek a helyszínre, de már segíteni nem tudtak. A szolnoki ügyészség megindította a vizsgálatot a szerencsétlenség körülményének tisztázására. *Návay Kálmánné Horthy Miklós Kormányzó Ur feleségének rokona.*

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A sortrágyázás — takarékoság.

Meglehetősen köztudomású dolog, hogy a műtrágyákat egyrészt vetés előtt egyenletesen kiszórva, másrészt a vetőmaggal egyidejűleg sorba szókták alkalmazni, erre a célra szolgáló u. n. sorbátrágyázó vetőgépek segítségével. A két eljárás között az a nagy különbség, hogy sorbátrágyázás esetén jóval kevesebb, szinte csak félfannyi műtrágyára van szükség és mégis ezen eljárás segítségével biztosabb, s többnyire nagyobb hatás érhető el, mint szórva trágyázásnál. Azáltal ugyanis, hogy a műtrágyát közvetlenül a mag mellé helyezzük el, a fejlődésnek induló növényeknek a szájába adjuk a táplálóanyagokat, miáltal kezdeti fejlődését nagyon siettetjük, azok hamarosan erőteljes növénykévé fejlődnek, amelyek életrevalóbbak, élelmesebbek lesznek, a talaj táplálóanyagait jól fejlődött gyökereikkel jobban meg tudják keresni, abból nagyobb mennyiséget felvenni, az időjárás viszonyosságainak, betegségeknek, állati ellenségek kártételeinek jobban tudnak ellenállni.

Akik tehát sorba műtrágyázó vetőgéppel rendelkeznek, nagy előnyben vannak azon gazdátársaikkal szemben, akik ilyenekkel nem rendelkeznek, mert legalább ugyanolyan többlettermés elérésére csak fele annyi műtrágyát, 70—600 kg.-ot kell használniuk kat. holdanként és pedig a legolcsóbb, vízben könnyen oldható szuperfoszfátot. És mert terméstoppletük a legtöbb esetben 150—200 kg. kat. holdanként, a tavaszi kalászosok jelenlegi túl alacsony ára mellett is módjukban van e növényeket számottevő haszonnal műtrágyázni.

Természetes azonban, hogy a sorbátrágyázás csakis olyan talajokon érvényesülhet megfelelően, amelyekben van annyi táplálóanyag, amely elegendő a növény erőteljes fejlesztésére akkor is, amikor gyökérzete már túlnőtt azon a rétegen, amelybe a szuperfoszfátot a gép fektette. Tehát csak elég jó erőben levő talajok jöhetnek számításba. Nagyon rossz erőben levő talajokon a sorba-

trágyázás mellett szórva trágyázást is kell alkalmazni, ha kisebb mértékben is. Az ilyen talajok azonban nem épen mindennapiak, s minden jó gazda bátran alkalmazhatja a sortrágyázást, szórva trágyázás is.

(—csy.)

Jövedelmező-e a füztermelés?

A közelmúltban irtunk a *Vasárnap*-ban arról, hogy bizonyos területek füztermelés révén jól kihasználhatók.

Most egy olyan gazdának levelét közöljük, ki több, mint tíz éve foglalkozik e termelési ággal. Levelében a füztermelés jövedelmezőségéről így ír:

Alapul veszek egy tizholdas területen folytatandó termelést és azt a következőkben ismertetem.

10 katasztrális hold megfelelően előkészített, megrágyázott és alászántott terület nemesfüz-fonóveszszóval való befásításának költsége, illetve hozamának előirányzata, normális időjárás viszonyokat és szakszerű kezelést feltételezve, a teljes zöld állapotban kilogrammonként 10 fillérnyi eladási alapárát és 3 pengő napszámot alapul véve, az első három évben következőképpen alakul:

	Első évben	
	Kiadás P	Hozam P
800.000 drb fajtisza dugvány vételára ab		
Prelogi mintatelep à 2.50 P	2000	
1 vagon után szállítási-, vám- és fuvarozási költség	260	
tehát összesen:	2260	
260 dugványozási munkanap à 3 P	780	
120 munkanap az első kapálásnál à 3 P	360	
120 munkanap a második kapálásnál à 3 P	360	
120 munkanap a harmadik kapálásnál à 3 P	360	
60 munkanap az első évi hajtás vágásához à 3 P	180	
Összesen:	2040	
Hozam semmi.		
		Második évben
120 munkanap az egyszeri kapálásnál à 3 P	360	
200 munkanap a termés vágásához à 3 P	600	
Összesen:	960	
Hozam 50.000 kg. (esetleg 80.000) zöld vessző à 10 fillér		5000
		Harmadik és a további években
300 munkanap a termés vágásához à 3 P	900	
Hozamátlag 130.000 kg. zöld vessző à 10 fillér		13.000
Összesen:	6160	18.000

Tehát a harmadik év végén, az elmondottak szerint 11.840 pengő tiszta jövedelmet biztosíthatunk, amely a feltételezett, esetleg mostohább körülmények között is lesz 10.000 pengő.

Helyesen választott füzfaj megfelelő strukturája talajba telepítve 20—25 évig tart és egyformán dus hozamot hoz, ha közben legalább egyszer megrágyazzák, de eltart 20—25 évig trágyázás nélkül is, csakogy ebben az esetben a hajtások a második évtizedben kisebbek lesznek, miáltal a katasztrális holdankénti hozam évi 50—80 métermázsára csappan. Ajánlatos tehát a trágyázás.

Hogy 100 kilogramm hántott vesszőt kapjunk, ahhoz 300 kilogramm nyers, vagyis zöld vessző szükséges, amelynek eladási alapára, a polgári hasznot már betudva, kilogrammonként 10 fillérrel számítva, 30 pengő

Kép a magyar agrársajtó-szindikátus ünnepi vacsorájáról.

A fal mellett ülnek balról-jobbra: Csák Károly országgyűlési képviselő, Staub Elemér, a Mezőgazdasági Exportintézet igazgatója, Hoyos Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, Mayer János földművelésügyi miniszter, Marschall Ferenc országgyűlési képviselő, az ujonnan alakult szindikátus elnöke, Milotay István, a „Magyarság” felelős szerkesztője, farkasfalvi Farkas Géza, Csizmadia András és Erődy-Harrach Tihamér országgyűlési képviselők.

és ha ehhez a hántás, osztályozás és csomagolás körül felmerülő 15 pengő költséget hozzászámítjuk, azt az árat kapjuk, amelyért a hántott vesszőnek métermázsáját itt helyben eladhatjuk, azaz 45 pengő.

A vemhes anya ápolása.

A vemhes anyaállat, legyen az kanca, tehén, koca vagy anyajuh, táplálás és ápolás tekintetében különös gondosságot igényel.

Természetes, hogy az anya a magzat testének felépítéséhez szükséges anyagokat, így elsősorban a fehérjeféleket és az ásványi anyagokat nem nélkülözheti, mert különben a magzat csak az anyai izomzat és csontozat megdézsmálása, a bennük levő fehérje, illetőleg méz kivonása árán fejlődhetik. Fehérjével hiányosan táplált anyaállatok ezért elgyengülnek, lesoványodnak, másrészt csontporhanyóság tüneteivel jelzik, hogy takarmányukban kevés a méz.

Hiba volna azonban az ellenkező végletbe esni és a vemhes anyát hizlálni. A kövér anyák egy kisebb részében a magzatok abnormis nagyságot érnek el s így szülei nehézségek állanak elő, nagyobb részük azonban fel-tűnő apró, sőt csenevész ivadékokat hoz ily esetekben a világra. A túltáplált anyák még elvetésre, nehéz szülésre, magzatburkok visszatartására is hajlamosak.

A takarmányok kiválasztásánál a következők tartandók szem előtt: Terimés és felfuvó takarmányokat ne adjunk a vemhes állatoknak, mert a túlfeszített gyomor nyomást gyakorol a rekeszizomra, s így nagyon megrehezül a lélegzés. Mellőzendők a tulhideg, tulmeleg, a dohos, a romlékony, továbbá az esetleg mérgező (pl. anyarozsos korpá) takarmányok is, mert mindezek elvetésre vezethetnek. A hűvizenyős takarmányok nagymértékű etetése is káros annyiban, amennyiben elpetyhíti a hasizmot s így szüléskor gyenge lesz a hasprés. Óvatosan eszközöljük a takarmányváltoztatásokat is! Végül a vemhesség utolsó hónapjaiban indokolt olyan takarmányok etetése is, melyek a bélsárra lágyító hatással vannak, hogy a székrekedés elkerültesse.

Fontos, hogy a vemhes állatok istállója ne legyen tulhideg vagy tulmeleg, még kevésbé légvonatos, de legyen fejtétlenül jól szellőző.

A fekvőhely jól almózott, meleg, puha, tágas és ne sikos legyen. Kemény talajon a vemhesség vége felé „felfekvések” jönnek létre, azaz a bőr a tomporon elhal, leesik és helyén nehezen gyógyuló sebész támad. A lejtős padló hüvelyelődésre vezet. A vemhes állat helye oly tágas legyen, hogy szomszédai a pihenésben ne zavarják. Ha a padló sikos, a különben is ügyetlenül mozgó állat elcsuszlik rajta.

A vemhes állatnak adjunk kellő alkalmat a mozgásra; így az izmok erélye megmarad, másrészt nem jelentkeznek a hason és a vétagokon a vérpangás okozta duzzanatok. Az igásállatok a vemhesség kétharmad idejéig minden korlátozás nélkül használhatók, de az utolsó harmadidőben mentesítsük őket az olyan munkától, amely a szivre és a tüdőre különösen nagy feladatokat ró.

Óvjuk a vemhes állatokat attól is, hogy dőfés, rugás utján, a szükajtón áthaladás, sikos talajon elcsuszás következtében őket sérülés érje.

A tejelő tehén a szülés előtt 7—8 hétre szárazra állítandó. Ha a fejés a szülésig elnyulik, akkor az ujszülött gyöngye lesz és lényegesen kevesebb lesz a következő tejeles idényben a tejhozam.

(S. L.)

Apró jó tanácsok.

Az araszoló hernyók ezidén sok kárt tettek. Most máskálóbő nőtény lepkeinek elfogása céljából az előző hónapban a fák törzsére erősített enyves öveket figyelemmel kell kísérni, hogy az azokra ragadó rovar hulláin keresztül az újabb nemzedékek a fa koronájára el ne juthassanak. A sok rovarral elpett részt vagy ki kell cserélni vagy pedig, ha még elég vastagon van rajta enyv, akkor egy pálcával alaposan át kell forgatni.

A burgonyát sertésekkel főzve, szarvasmarhával pedig nyersen etessük!

A fáknak ültetését — nyirkos, nehéz, hideg talajok és vidékek kivételével — inkább összel eszközöljük, mert őszi ültetésnél a gyökerek metszési és egyéb sebei még a fagyok beállta előtt hegszövetet fejlesztenek úgy, hogy a már február hónapban meginduló nedvkeringés folytán a gyökérképződés is hamar megindulhat és így a fa növekedése biztosítva van. Továbbá a nagyobb mennyiségű téli csapadék és a hőlé a földet a gyökerekhez jobban hozzányomja. A fa gyökérzete őszi ültetés után kevesebbet szenved a szárazságtól. A költséges öntözés munkája így elmarad. Miután a fák rügyei már kora tavasszal megduzzadnak, a tavaszi ültetésnél nagy mértékben ki vannak téve annak, hogy az ültetés munkája közben letörteltesse.

A szőlőben a fedéssel soká kényszerűen nem tanácsos, mert az őszi időjárás nagyon megbizhatatlan. Ha állandó esős idő áll be, akkor nem fedhetünk, s mire netán a föld kiszikkadna, akkorra a fagy köszönthet be. Sáros vagy nedves földdel ugyan nem jó a tőkét befedni, mert alatta a rügyek könnyen kipállanak. A fagyos földdel viszont nem lehet jól befedni a tőkét, mert a fagyos föld csak hantosan, azaz hezagosan takar. A fedő földben ne hagyjunk leveleket, mert ezen felléphet egy veszedelmes gombafaj, mely a tavaszig tönkretelheti a törke minden részét.

A könnyen romló takarmányokat, így a tököt, az éretlen vagy sérült burgonyát, stb. célszerű előbb feletetni s csak ezek után áttérni a takarmányrépa etetésére.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Lóhere- és lucernamag arankamentesítése.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) a kis- és nagyobb gazdák tavaszi takarmánymag beszerzési akciójával kapcsolatban nagy gondot fordít arra, hogy az egyes gazdaságok arankamentes, államilag ólomzárolt fehérbárcás lóhere- és lucernavetőmagot előnyös árban és kedvező fizetési feltételekkel szerezhessenek be. Ugyancsak felkarolja a kamara az egyes gazdaságokban még eladatlan lóhere, lucerna-, tavaszi búkköny-, baltacim- és nyulszapukavetőmagvak bértisztítását, vagy a gazdaságok egymásközötti értékesítését. Mindkét irányú kérdésben készséggel nyújt segítséget a termelőknek a kamara.

Felhívás a lenmagtermelésre!

A Kaposvárott székelő Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara közli, hogy az 1931. év tavaszán nagyobb arányú lenmagtermelésre lehet szerződést kötni. A kamara a lenmagtermelésre bejelentett területek összeírását most eszközli. Az érdeklődő gazdák forduljanak közvetlenül a kamarához.

Juhos Lajos gazdasági akadémiai tanár előadása Kaposvárott.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) rendezésében nagyérdemű előadást tartott Juhos Lajos keszthelyi akadémiai professzor, az üzemszámítási jelentőségéről. Előadása során utalt arra, hogy az üzemi felvételeket a múlt évben kezdték meg kilencvennégy gazdaság részvételével. Az adatok alapján megállapítást nyert, hogy a kisgazdák termelvényük 60 százalékát piactéri vizsik, 25 dunántúli gazdaságban átlagban 1,25 százalék jövedelmezőség mutatkozik a megkívánható 5 százalékkal szemben. Az üzemi nyereség 27 százalék, ami azt teszi, hogy a terményáraknak ennyivel kellene magasabbnak lenni. A tej önköltsége ára 18,5 fillér. A mezőgazdasági bevételnek vizsgálataánál kitűnik, hogy a gazda által teljesített munka értékének levonása mellett a birtokban fekvő föké kamata mindössze 0,75 százalék. Érdekes eredmény az is, hogy a Dunántúlon a növénytermelésből 23 százalék, az állattenyésztésből 75 százalék a készpénzbevétel. A jelzálogkölcsön 9 százalék, a váltóadósság 13 százalékkal terheli a birtokokat. A fizetett és kiteremtett kamat között tehát több, mint 10 százalék különbség van! Bekebelezett adósságképpen 114 pengő terhel egy holdat.

Tojásért adja borát egy eszázártöltési gazda.

Császártöltés községben Kőműves Vince gazda keveselte a kereskedők által boráért kínált 13 fillér literenkénti árat és kidoboltatta, hogy egy tojásért esetenként mindenki annyi bort ihathik a gazda pincéjében, amennyit elbir. Kőművesnek most igen sok a vendége. A csereán a vendégek is nyerneket és a gazda is, mert a 14 malgafokos borból egy liternél többet nem tudnak inni és így Kőműves a liter bort 16 fillérrel értékesíti, mert ma ennyi egy tojás ára. Csak a koresmárosok zugolódnak, mert alig akad vendégük, minthogy ők egy pengőért mérik a bor literjét.

A Fiedler Lenipari rt. fizetési nehézségei.

A Fiedler Lenipari Rt. fizetési zavarokba került. A cég válsága a lenipari eseményekkel van összefüggésben. Az oroszok dömpingje a leniparban is súlyosan érezteti hatását és a lenárak jelentős esése súlyos nehézségek elé állította a vállalatot, amelynek 1,6 millió pengős ipari zálogleves adóssága van, de amely háromszáz ezer pengő a földmívelési kormánytól is kapott kölcsönként, azért, hogy bekapcsolódott a minisztérium lenmívelési akciójába és számos gazdával termelési szerződést létesített. A vállalat passzívát 4-5 millió pengőre teszik. A pontos státus felállítását folyamatban van s ezzel párhuzamosan tárgyalás folyik az illetékes ténylezők között abban az irányban, hogyan lehetne ezt a több, mint ezer munkást foglalkoztató nagyüzemet, amely tipikusan a mezőgazdasági ipar körébe tartozik, szanálni.

Megalakult Pápan a Dunántúli Hússertéskivitel Részvénytársaság.

Nagy érdeklődés mellett tartották meg az elmúlt héten a pápai és felsődunántúli nagybirtokosok, bérlők és kisgazdák nagygyűléseit, amelyen lelkesedéssel kimondták a Dunántúli Hússertéskivitel Részvénytársaság (Pápa székhellyel) megalakulását. A részvénytársaság hivatva lesz a bacon-rendszerű hússertéseket feldolgozó állapotban Angliába szállítani.

Magyar borkivitel Franciaországba.

Franciaország ideai bortermése mennyiségileg különösen gyenge és körülbelül 15 millió hektoliter bor bevételére lehet számítani Franciaországba. A bevételi lehetőség kihasználására az összes európai bortermelő államok nagy akcióit indítottak, előlőkön Spanyolországgal, Olaszországgal és Jugoszláviával. A magyar érdeklőség is megmozdult, hogy ezt az elhelyezési lehetőséget hasznosítsa. A franciaországi borkivitel lebonyolítására már két magyar szindikátus alakult. Az egyikbe termelők tömörültek s ezek egyelőre tizezer hektoliter exportjára vállaltak kötelezettséget. A másik szindikátusban kereskedői cégek foglalnak helyet. Ez a szindikátus százezer hektoliter bor exportját vállalta.

Megalakult az agrársajtó-szindikátus.

November hó 26-án megalakult Budapesten a magyar agrársajtó-szindikátus, amelynek elnökévé Marschall Ferenc országgyűlési képviselőt, ügyvezető alelnökké Tóth B. Lászlót, alelnökké Trettina Jenőt, titkárrá pedig Bíró Imre Boldizsárt választották meg. A szindikátus disztagjai: Bernáth István, Vaday Barna és Schandl Károly dr. lettek. A szindikátus bizottság tagjai Kerekes Lajos dr., ifj. Leopold Lajos, Mayer Emil, Vatter-Nád Miksa, Ormándy János dr., Pártos Szilárd dr., Rothmeier Imre, Szekeres László dr., Kenessey Péter és Vass János dr. lettek. A választások megejtése után Marschall Ferenc dr. mondott nagyhatású elnöki beszédet. Utána a megjelentek az Orthon Kör nagytermébe vonultak, ahol vacsorán vettek részt. Az egybegyűlteken kívül elment a vacsorára Mayer János földmívelésügyi miniszter. Hoyos Miksa gróf, a Mezőgazdasági Kamara elnöke, sokorópátkai Szabó István ny. miniszter, Bottlik József, Erődy-Haraszti Tibamér, F. Farkas Géza, Csizmadia András, Csák Károly, Jókai-Házy Miklós, Krisztián Imre, Gyulay Sándor, Simon András és Mojzes János országgyűlési képviselők is. A vacsorán lelkes hatást keltő felkászított beszédet mondott Marschall Ferenc elnök, majd Mayer János földmívelésügyi miniszter szólalt fel és azt kérte, hogy mindenki helyezze másodsorra a politikát és első sorban gazdasági kérdésekkel foglalkozzék. Lássuk be végül, hogy agrárállam vagyunk és gondoljunk arra, hogy a futasi kunyhóknak a jó módba való juttatása mindenkinek szent kötelessége. Ezért nagy jelentősége van a mai napnak, amikor a sajtó munkásai azért gyűltek egybe, hogy egyöntetűen foglalkozzanak a mezőgazdasági problémával s ettől az elhatározástól várhatjuk, hogy a magyar barázdák mellett újabb virág esendül fel a magyar néma. A miniszter lelkes tapsal fogadott beszéde után Hoyos Miksa gróf, Csizmadia András, Bottlik József, Farkas Géza, sokorópátkai Szabó István, Csák Károly, Mojzes János, Staub Elemér és Gesztelyi Nagy László mondtak felkászított.

Miklós napja.

... Szent Miklós püspök emléknapja ősidők óta az esztendő egyik legkedvesebb ünnepe. A keresztény világ második évezrede nagy szeretettel és melegséggel ünnepli meg Miklós püspök napját és emlékezik meg az áldott életű főpapról, a szegények nagy jótévedőjéről. A kereszténység december hó 6-án, áldást osztón szórja mindent átfogó szeretetét, amely a krisztusi tanítások kenyere és sója. Ezen a napon régi szép szokás szerint ajándékkal kedveskednek egymásnak a család tagjai. A szülők Mikuláskor érdem szerint jutalmazták meg a gyermekeket s a gyereksereg napokon át zivizsorongva várja a Mikulás érkezését. Aki jól viselte magát, szorongó kíváncsisággal lesi a jutalmat, a rossz gyermek meg félve nézi cipőjét, hány virgácsot hozott a Mikulás? Van azután öröm, ha bőven hull az ajándék Mikulás tarsolyából, de nagy a szomorúság, ha ajándék helyett virgács volt az ablaka kitéve.

Miklós püspök napja nekünk magyaroknak már tizenegyedik esztendeje különösen kedves ünnepünk, mert a legelső magyar ember, az ország kormányzójának nevénapja. Mi, a Trianonban megcsufolt magyar család tagjai, Miklós napján anyagi ajándékot adni nem tudunk... A muló ajándék helyett tiszta szívből kívánjuk, hogy az Uristen ajándékozza meg Főméltóságú Kormányzó Urunkat azzal, hogy minél előbb megérje Magyarország feltámadását, Szent István király birodalma, Nagymagyarország lesz a legszebb Mikulás-napi ajándék, amit az Uristen adhat a magyar államfőnek és az egész nemzetnek! Ezt kívánja igaz szívből minden jó magyar!

Falunap Berettyóújfalun. A Faluszövetség a község előljáróságával és a helyi Gazdakörrel karöltve december hó 6-án és 7-én vármegyei falunapot rendez, amelyen a falvak gazdasági, kulturális és szociális problémái kerülnek megvitatásra. A falunapot gazdaságvérseny vezet be. December hó 6-án, szombaton este a Faluszövetség ismeretterjesztő filmelőadást tart. Másnap, vasárnap délelőtt a Levente Otthonban *Jakab István* községi főbíró üdvözlő beszéde után *Szilágyi Lajos* országgyűlési képviselő nyitja meg a falufejlesztési értekezletet, amelyen *Weiss István* dr. miniszteri tanácsos, a Faluszövetség igazgatója, *Halász Miklós* gazd. akadémiai tanár, *Balogh Kálmán* szövetkezeti igazgató, *Kapitány Géza* és *Brózik Dezső* tartanak értékes előadásokat. Az ugyanaznap este a téli gazdasági iskola által rendezendő kulturreste keretében *Radóti István*, a Faluszövetség titkára tart vetített képes előadást a németországi falufejlesztésről.

Az Akadémia ülése Kisfaludy Károly halálának százéves évfordulóján. A Magyar Tudományos Akadémia november hó 24-én délután ünnepi ülést tartott *Kisfaludy Károly* halálának századik évfordulója alkalmából. *Herczeg Ferenc* másodelnök az ülés elején megemlékezett arról, hogy a Magyar Tudományos Akadémia harmincöt évvel ezelőtt választotta elnökévé *Berzevicsy Albertet*, mire a közönség lelkesen ünnepelte az Akadémia ősz elnökét, aki a jelenlévők nagy figyelmében tartotta meg érdekes előadását *Kisfaludy Károlyról*. *Berzevicsy Albert* előadása után *Voinovich Géza* ismertette *Kisfaludy Károly* írói munkásságát.

Magyar lovasbiztek győzelme Amerikában. Nem háborus győzelmet, de hadigyőzelem dicsőségével felérő sorozatos lovasverseny-díadalt arattak a magyar huszarak a napokban Amerikában. Newyorkban november 20-tól 22-ig díszes katonai lovasverseny volt, amelyen *Malanotti Lajos* magyar huszáralezredes, *Scheuer Otmár* őrnagy és *Endrődy József* tüzérfőhadnagy a résztvevő huszonkét nemzet lovasbiztjai közül a verseny harmadik díját nyerték el. A győzelem fontosságát emeli az a körülmény, hogy a magyarok ezidén először vettek részt a nehéz versenyen, amelynek feltételeit csak Amerikában, közvetlenül a viadal előtt ismerték meg. A sikerrel szereplő magyar biztek közül 24-én Torontóban *Endrődy* főhadnagy második díjat nyert, míg november 25-én *Malanotti* alezredes az akadályverseny első díját nyerte. A magyar biztek győzelme az amerikai magyarság gyönyörű ünnepe volt.

Japán ajándék Bethlen István gróf miniszterelnöknek. *Fellner Frigyes* dr. egyetemi tanár, aki Tokióban a nemzetközi statisztikai intézet ülésén vett részt a magyar kormány képviselőtében, magával hozta *Meiji császárnak*, a modern japán legnagyobb és legnemzetibb uralkodójának. bronz relief-arcképét, amelyet a magyarbarát *Daido-egylet* nevében annak nagyérdemű elnöke, *Sumioka Tomoyoshi* küldött *Bethlen István gróf miniszterelnöknek*, mint a magyar nemzet politikai élete vezérének a magyar nemzet számára. *Sumioka Tomoyoshi* azzal az óhajjal küldötte a gyönyörű ajándékot *Bethlen István gróf miniszterelnöknek*, hogy *Magyarország legyen újra a régi erős és boldog ország*, majd azt írja, hogy távol Keleten is csodálkozva kísérik figyelemmel *Bethlen miniszterelnöknek* küzdelmes, de eredményes munkáját, amelyet a megcsontított Magyarország talpraállítása körül kifejt. *Bethlen István gróf miniszterelnök Sumioka Tomoyoshinak*, a *Daido-egylet* elnökének a magyar nemzet irányában ily fenkölt módon kifejezésre juttatott nemes érzelmeit megköszönte.

Gazdászalószentelés Szarvason. A város gazdasádalmanak nagy érdeklődése és részvétele mellett avatták fel november hó 23-án a szarvasi gazdakör új zászlóját. A zászlóanyai tisztet *Borgulya Istvánné* töltötte be. Istentisztelet után a díszes menet a hősök szobra elé vonult, ahol *Paulik Pál*, a kisgazdakör alelnöke, mondott beszédet. Délután diszkozgyűlés volt, melyen *Borgulya Pál* volt képviselő mondott beszédet. Végül a vidgató nagytermében ezterteritikes közébed volt.

Megjósolta a földrengést egy japán földmives. Nagy feltűnést keltett Japán fővárosában, Tokióban az a hír, hogy *Mokushira Liu* kiotói földmives a most történt borzalmas földrengés előtt egy nappal megjósolta a katasztrófát. *Mokushira* a szerencsétlenség előtt sajátos szivárványt látott, amely, szerinte, a földrengés előhírnöke volt. Ezt a jelenséget a földmives leírta és sürgőnyt küldött *Ishino* dr. tokiói egyetemi tanárnak, amelyben tudatta, hogy másnap földrengés lesz. Az egyetemi tanár babonás jóslatnak tartotta a táviratot és nem vette komolyan. Annál nagyobb volt azután a megdöbbenése, amikor másnap értesült a rettenetes földrengésről, amely közel háromszáz ember életét oltotta ki.

December 21-én és 22-én választ Budapest. *Sci-tovszky Béla* dr. belügyminiszter november hó 26-án kelt rendeletében elrendelte, hogy a székesfővárosi törvényhatósági választásokat december hó 21-én és 22-én tartsák meg. A választásokon, melyeket óriási agitáció és plakát-harc előzött meg, a pártok egész raja felvonul.

LÓPOKRÓCOK

Békebeli minőségek! Meg nem felelés esetén a pénzt vissza adom!

1 pár gazd. lóporóc, 116×170 nagys. sima alapcsikkokkal	P 16.—	1 pár Bolgár-lóporóc, tiszta gyapjuból, kiváló minőség, szürke, kécsikkal, 132×190 nagyságban	„ 36.50
1 pár ugyanaz, de 126×175	„ 19.—	1 pár prima bányaporóc, tiszta gyapju, rendkívül nehéz minőség, szürke alapon, kécsikkal 142×190 nagyságban	„ 43.—
1 pár urasági ígáslóporóc, barna alap, élénk csikkal, igen jó minőség, 125×175 nagys.	„ 24.—	1 pár ugyanaz, de 162×205 nagyságban	„ 52.—
1 pár ugyanaz, de 136×185 nagys.	„ 29.50		

Embortakarók:

1 darab 120×170 Zebra-takaró	„ 4.20	1 darab 140×190 nagys. gyapju téli takaró, utitakarónak is alkalmas, kiváló, tartós és meleg	„ 16.50
1 darab 130—175 tevéutánzatu flanelltakaró	„ 10.50		

Vidékre ingyencsomagolás! — Postán utánvétellel küldi:

SZŐTS Rákóczi-ut 10. (Sip-utca sarkán)

Alföldi leány.

Esik eső, havas eső,
Nines a lovannak legelő.
A zöld mező deres, fagyos.
Adok neki, szénát, zabot.

Ha jól tartom, sárga lovam,
Felnyergetem hamarosan.
Lábam teszem a kengyelbe:
Felülök én, a nyeregbe.

Sárga lovam, okos állat,
Tudja: szeretem babámat.
Sebesen fut, a négy lába:
Gyorsan elvisz ő hozzája.

Bekötöm lovam, az ólba.
Enni adok a jászolba.
Beköszönök a szobába:
Az angyalom otthonába.

Angyalomnak csókot adok.
Angyalomtól csókot kapok.
Csókos-csókot osztogatunk.
Hej, de boldogok is vagyunk!

Irtó: FURKA ANDRÁS (Déváraúgy).

A Faluszövetség tevékenysége. A Faluszövetség az őszi hónapokban nagyarányú szervezési tevékenységet fejtett ki. Új fiókszövetségek alakultak: *Ercsi, Tápió-bieske, Nyírmihálydi, Szabadbottyan, Répcevis, Bucsa-telep, Szügy, Budajenő* községekben. A Szövetség tisztviselői látogatást végeztek *Viszkeken, Tószegen, Hódmező-vásárhely-Fecskeparton, Takácsiban, Szeged-felsőtanján, Somodor, Pusztahencse, Prónayfalva, Gyöngyös, Csörnyeföldön*. A vidéki vezetők közül *Megyaszay István, Králik Sándor, Szatmári Mátyás, ifj. Szöke János, Fekete Ödön és Boros János* tüntek ki lelkes tevékenységükkel.

Tetszhalottnak vélték az igazi holtat. November hó 23-án, vasárnap, Budapesten az Uzsoki-utcai kórházban meghalt *Mészáros Imréné* harmincéves asszony, akit hosszú időn át gümőkórban ápoltak. Az asszony holttestét harmadnap a pesti helyi temetőben helyezték nyugalomra. Alig földelték el a koporsót, amikor az egyik sírásó rémülten mesélte, hogy a sírjától alatt úgy hallotta, hogy *megmozdult a halott a koporsóban és nyöszörgött*. A sírásó szavai után nyomban rendőri bizottság sietett a temetőbe és megkezdte a friss sírban felbontását. A korán sötétező őszi délutánon fáklyafény mellett dolgoztak a sírásók s néhány pere alatt kiemelték a gyanús koporsót és felemelték a fedelét. A bizottság megállapította, hogy az asszony már napok óta halott, tehát tetszhalottról szó sem lehet. A sírásók képzeldését az okozta, hogy a koporsó száraz fenyőfából készült s az ropogott olyan módon, hogy *könnyen emberi nyöszörgésnek lehetett gondolni*. *Mészáros Imréné* aztán újra eltemették s az izalmának indult úgy a második temetéssel be is fejeződött.

Befiltott napilap és hetilap. A belügyminiszter a Békéscsabán *Vermes Ernő* kiadásában és felelős szerkesztésében megjelenő *Az Alföld* című politikai napilap további megjelenését és terjesztését az ország belső rendjét és közbiztonságát, valamint külső politikájának érdekeit veszélyeztető közleményei miatt, továbbá a Kiskörösön *Mózes Sándor dr.* kiadásában és felelős szerkesztésében megjelenő *Kiskörösi Hírlap* című politikai hetilap további megjelenését és terjesztését az ország belső rendjét és közbiztonságát veszélyeztető közleményei miatt megtiltotta.

Esküvője napján leszúrták a völégényt. A tolnaegyei *Báta* községben november hó 23-án *Tolnai Lajos* gazdaleányt leszúrták a vetélytársát, *Csopor Tivadar* tizenkilenc éves fiatalembert, akinek éppen aznap lett volna az esküvője. Tolnai valamint *Csopor* menyasszonyának udvarolt és az esküvő napjának délelőttjén összeszólalkozott a völégénnyel, akivel szóváltásba keveredett, amelynek folyamán *Tolnai bieskát rántott és ellenfelét súlyosan megsebesítette*. A sebesült legényt azonnal a szék-szárdi kórházba szállították, de állapota reménytelen. A bieskázó *Tolnait* letartóztatták.

Batta Sándor, mezőhegyesi jószágkormányzó ünneplése. Magas színvonalu, lélekemelő ünnepségen részesítette *Mezőhegyes* közönsége ösztatlan szeretetben és megbecsülésben álló jószágigazgatóját abból az alkalomból, hogy neki a község diszpolgári oklevelét — melyet *Haranghy Jenő* festőművész készítette — átnyújtotta. November hó 24-én zajlott le a diszkozyülés, melyet *Kovács Gusztáv* főszolgabíró nyitott meg és mélyesges magyar érzéstől áthatott szavakkal üdvözölte az ünnepelet, majd felkérte *Strausz Gyula dr.* főjegyzőt a diszoklevél tartalmának felolvasására. A főjegyző meghatott szavakkal tolmácsolta a község lakosságának érzelmeit. Utána *Bolla Pál* főintéző, községi bíró, magasröptü beszédben vázolta az ünnepeletnek *Mezőhegyes* község történetében kivívott, örökbecsü érdemeit. Még *Micsky Imre* örnagy szólt fel a betegség miatt távollevő *Gundefingen* ezredes, méneskari parancsnok képviselőjében, katonás tömörséggel ecsetelve azokat a nagyhorderejű eredményeket, melyeket Batta főtanácsos itteni működése létre hozott. Az üdvözölő beszédek után közvetlen, meleg és egyszerű szavakban mondott köszönetet *Batta Sándor* az ünneplésért. A megható ünnepség a Hímnusz hangjával ért véget. Este nyolc óraker a leventeegyesület és a dalárda, *Matesz Ede* és *Nagy Sándor* vezetésével fáklyásmenet mellett ünnepelet Batta főtanácsost.

Virágot lopott a temetőben — felmentették. Még Minden-szentek napján történt, hogy a budapesti temetőben egy hetvenyolc éves öregasszony virágot lopott az egyik sírról. Az asszonyt mult héten vonta felelősségre a budapesti járásbíró-ság. Az anyóka azzal védekezett, hogy a virágot azért vitte el a sírról, mert egy másik elhagyatott sírhantra tette. Arra gondolt. — mondotta — hogy az ő szereteteinek sírja is, amely az otláh megszállás alatt lerő *Nagyenyeden* van, éppen olyan elhagyatott, mint az a sír, amelyre a virágot tette és hogy milyen jól esne, ha valaki az enyedi elhagyott sírra egy-két virág-szálat helyezne. Ez vitte rá, hogy a virággal dusan díszített sírról egy szál muskátlilt tett a jeltelen sírra. A bíróság felmentette az öreg nőt a lopás vádjá alól.

„Nem lesz béke Európában!“ — mondotta *Rothermere*. *Rothermere* lord és fia november hó 24-én vendégül látták *Londnonban Fodor Oszkár* egészségügyi főtanácsost, a *Zsófia Gyermekszanatórium* igazgatóját, aki a magyar gyermekek háláját tolmácsolva, díszalbumot nyújtott át *Rothermere* lordnak, mint az intézmény fővédnökének. *Rothermere* lord megköszönte az albumot és megemlékezett a Magyarországot ért igazságtalanságról, majd a következőket mondotta: „*Nekem az a hivatásom, hogy mindaddig, amíg Magyarországnak igazságot nem szolgáltatnak, olyan erővel, olyan gyakran és annyi helyen, ahol csak lehet, hirdessem, hogy addig nem lesz tartós béke Európában, amíg a Magyarországot ért sérelmeket nem orvosolják*.“ A vendégségen *Rothermere* lord élenként érdeklődött az ország gazdasági viszonyai felől, majd amikor a sanatórium nehéz helyzetéről értesült, önként felajánlott 25.000 pengőt, amelyről a csekket az egyesület kormányzója, *Rott Nándor* veszprémi püspök nevére mindjárt ki is állította.

Magyar ember

magyar cégtől vásárol

minden hangszer,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

Felavatták a budapesti református leánygimnáziumot. November hó 25-én avatták fel ünnepélyes külsőségek között Budapesten a Baár-Madas református leányliceumot. A felavatást ünnepélyen Horthy Miklós Kormányzó Ur is megjelent, akit Ravasz László püspök, Némethy Károly főgondnok és Darányi Gyula, az intézet elnöke fogadott. A felavató beszédet Ravasz László dr. dunamelléki református püspök mondotta.

Pusztító földrengés Japánban. November hó 26-ára virradó éjszaka borzalmas földrengés pusztított Japánban. A földrengés központja Tokiótól, — Japán fővárosától — mintegy hatvan kilométer távolságban lévő *Mishima* város környékén volt. A katasztrófa folyamán a város teljesen rombadőlt s a földrengésnek több száz halottja és rengeteg sebesültje van. A borzalmas pusztítást tetőzte az a körülmény, hogy a földrengés után tűz ütött ki a rombadőlt városban. A japán hatóságok a katonaság segítségével azonnal megkezdték a mentési munkálatokat és a hajléktalanná vált lakosság elhelyezését.

Dühében leütött egy orosz fogolyt egy munkanélküli. Harsányi Ferenc munkanélküli napszámos november hó 26-án Nagykőrösön leütötte a *Glücksman* fuvarostelepen dolgozó volt orosz hadifogoly munkást. Harsányi munkát keresett a faterlepen, ahol találkozott az orosz munkással, mire azt a megjegyzést tette, hogy az ittragadt idegenek miatt nem lehet munkához jutni. Harsányi szavaiból összeszóalkozás támadt s a verekedést csak a telepi munkások közbelépése akadályozta meg. A munkanélküli azután egy ásóval kezében elrejtőzött a fuvarostelep közelében és amikor az orosz este hazaindult, Harsányi eljegurott és az ásóval többször fejbevágtá. A szerencsétlen embert vérbefagyva találták a járőrök és azonnal kórházba szállították. Harsányit letartóztatták.

Az orvos lakásán meghalt egy fiatal asszony. November hó 21-én este Horváth Ernő dr. budapesti orvos lakásán rejtélyes körülmények között hirtelen meghalt Makra Imréné született Cholnoky Edit 26 éves fiatalasszony. Makránén tiltott műtétet hajtott végre az orvos: a műtét után komplikáció állott be és a fiatalasszony elvérzett. A rendőrség azonnal nyomozást indított a rejtélyes haláleet ügyében és felboncoltatta az asszony holttestét. A törvénytörési orvosszakértő megállapította, hogy az asszony tiltott műtét következtében halt meg, mire a rendőrség a műtét végrehajtásául gyanúsított orrost letartóztatta. Az orvos beismerte, hogy sürgős operációt végzett Makra Jánosné, de azt állítja, hogy előzően más orvos végezte el a tiltott műtétet s ő csupán segíteni akart az asszonyn.

A Magyar Baromfi Újság már az első — szeptemberben megjelent — számmal megnyerte a tenyésztők tetszését és értékes szakközleményeivel egy csapásra az ország legjobb szaklapja lett. Ujabbán a galamb- és nyultenyésztés számára is rovatot nyitott, melyben a legkiválóbb szakírók közleményei jelennek meg. Számos újítással szolgál és különös figyelmet érdemel a „Kis-tenyésztők postája“ állandó rovat, melyben a kisgazdaságokat irányítja. A lapot a bajai, békéscsabai, ceglédi, debreceni, magyaróvári, pécsi és a szegedi baromfitenyésztők egyesülete fogadta el hivatalos lapjának. Évi előfizetés 6 pengő, félévre 3 pengő 50 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Mohács, mely kívánatra mutatványsszámot küld.

A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság kérélnie a közönséghez. A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az egyes címekre postán előre kiküldött 55. jótékonycélu állami sorsjegyek csak akkor bírnak nyereségnyel jogosultsággal, ha azok árát a huzás előtt befizetik. Mivel a huzás már december 10-án lesz, ajánlatos a sorsjegy árát mielőbb postára adni. Aki pedig nem akarja megtartani a sorsjegyet, az szíveskedjék azt annak visszajuttatni, aki kiküldte, nehogy a jótékonycélú károsodást szenvedjen.

Alkoholmérgezésben meghalt egy kisfiú. Kiglies János nyolcéves kisfiú Zalazántón november hó 23-án éjjel alkoholmérgezésben meghalt. Az elhunyt gyermek szüleit szigorú felelősségre vonják a halálos tragédia miatt.

Visszaadják a tulfizetett adót az angol királynak. Az angliai Egham nevű községben történt a nem mindennapi eset, hogy a község tanácsa az elmúlt hetekben ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy azoknak, akik adókat tulfizettek, visszaadják a tulfizetett összeget. Így azután az adókönyvben megjelölték az angol király nevét is. Öfelsége ugyanis a windsori parkta után Eghamban fizet adót és adólat 9 shilling és 6 pennyvel (mintegy 12 pengővel) tulfizette. Miután a község tanácsa ajándékot még a királytól sem volt hajlandó elfogadni, utasították a községi jegyzőt, hogy a tulfizetett összeget haladéktalanul térítse vissza a királynak.

Szerb betörők a határmenti magyar községekben. A zalamegyei Szentgyörgyvölgy községben, amely a trianoni határ mentén fekszik, november hó 28-án éjszaka súlyos sebesüléssel végződő betörés történt. Éjjelután ismeretlen betörők jelentek meg a községben és több helyen sikertelenül kíséreltek meg betöréseket. Két óra felé Tóth Ignác földmives házába törtek be és feszegetni kezdték az egyik szobaablakot. Tóth Ignác, aki urával és három gyermekével a konyhában aludt, a zajra benyitott a szobába, mire az egyik betörő rálőtt; a golyó fején találta a szerencsétlen asszonyt. A rablók elmenekültek és átszöktek a határon. A csendőrség megállapította, hogy szerb rablók garázdálkodtak Szentgyörgyvölgyön.

Az utolsó pereig várt, de megadta az árát a gazda, aki nem szerezte be idejében lovának a téli pokrócot. Elvégre egyre megy, ha a takarékot előbb tartja készenlétben és nem vár az utolsó pereig. Lapunk mai számában felhívjuk gazdaközönségünk figyelmét Szóts (Rákóczi-ut 10., Sip-utca sarkán) alatti lópokróc hirdetésére.

PÁSZTORTÜZ.

Múlt, jelen, jövő.

A „Vasárnap“ olvasói elé — én a régi magyar — új irásokkal lépek a szerkesztőség részéről szeretettel ideengedett „Pásztortűz“ című rovatunkban. Bájos, a viharok csizmátmerítő esőszakadása után derűs, szépíróval kecsgető természeti tünemény a szívárvány, midőn sokszínű sávja átíveli az elhuzódó nehéz felhőiből még a messzeségből is megdörrenő, lángostorával vissza-visszacikázó eget. Amikor gyermek voltam, magam is hittem, gyönyörködtem az ilyen szívárványokban. Am, egy hosszú, küzdelmes élet megérlett. A kezdet-kezdetén hiába törekedtem, soha, egyetlenegyszer sem bírtam felkapaszkodni arra az anyyi minden tündérkincset, tündérpompát ígérgető szívárvány-hidra. Ma már vénhedő fővel arra is visszaemlékezem, hogy miközben — szebb világokba vágyódva — bódultan szaladtam csalóka tündér-szívárványaim után — talán mert az imént még hideg eső szakadt reám ott kint az élet széles harcmezijén — meleget, enyhülést nem éreztem . . . Amennyiben csizmámom lyuk volt, bizony, didergő lábamra beszívargott a — sárlé . . .

Azért én — fajtánknak vén mesemondója — tinektek, kedves fiatal és öreg magyar testvéreim, szívárványt, szívárványos játékokat és muló káprázatokot nem ígérek. Ahogy az ösöktől tanultam, — ami eléggé sivárnak, setétnak tetsző magyar pusztaságunkban — felgyújtom az én szerény kis, de enyhe, kedves meleget gerjesztő, a tévelygőknek biztos, határozott magyar utat és tanítást mutató pásztortűzemet . . . Szívem őszinte melege, harcok életem sok szenvedés árán váltott édes tapasztalata, tisztán magyarnak maradt tehetségem minden őseredetű tudása, művelés lelkemnek Istenhez szárnyaló hálás ihletése mind felétek ragyog, dermedt sorokatok melengetni, mind hozzatok száll az én pásztortűzemből . . . Tudok én mesélni is, de még többször leszek történetmondó. A magyar multat, jelent, jövőt akarom elétek varázsolni, hogy itt a „Pásztortűz“ enyhe derűjében hit, szeretet, élni és győzni akarás töltse el magyar lelketeket . . . hiszen mi, magyarok, itt ezen a szent földön az Isten katonái ragyunk! . . . Bár büneink miatt olykor próbára tesz minket, ha rendíthetetlenül bízunk Istenünkben és szeretyük, megértjük, támogatjuk egymást, a gyulázatos önzéstől megtisztulni igyekszünk, — dicsőségesen — minden jóra fordul.

Istenem, Te pedig áldd meg, világosítsd meg ezt a „Pásztortűz“t, hogy minden jóutra törekvő árva magyarnak jeltűzként és vigaszul szolgáljon! Testvérek! Mi pedig szeressük, szeressük tehát egymást, meg mindent, ami: a miénk és igazán magyar.

MÓRICZ PÁL.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol lehet állami motorszerelői és sofförképző tanfolyamon résztvenni? 2. Van-e olyan tanfolyam, ahol a ház-mesteri állásra pályázókat líftkezelésre, szerelésre és a központi fűtéssel való bándmódokra kioktatják és állásához juttatják? (T. L., Derecske.) — **Felelet:** Állami sofförtanfolyam van a m. kir. felsőiparisiskolán (Budapest, VIII., Népszínház-utca 8. szám): a felvétel kelleit megkaphatja az iskola igazgatóságától, ha levélben érdeklődik utána. 2. Házfelügyelőket képző tanfolyam nincsen; de a m. kir. felsőiparisiskolán időközönként különböző ilyen irányú tanfolyam szokott lenni. Így például villanymotorok kezeléséről, (ide tartozik a felvonógépek kezelése), gőzgépek kezeléséről (tehát a központi fűtőberendezések ellátásáról) stb., rendez az iskola tanfolyamokat. Tessék evégett is a fenti iskola igazgatóságánál érdeklődni. Állásközvetítéssel a m. kir. állami munkaközvetítő iroda (Budapest, VIII., József-utca 33.) foglalkozik.

Kérdés: Hol kaphatok halászhálóknak való fonalat? (V. L., Késszentmárton.) — **Felelet:** Beszerezheti Hungya-szövetkezet utján, de Budapesten a következő cégeknel is kaphat fonalat: Bares Kálmán, VI., Kartács-utca 13., Hauschild Albert VI., Károly-körút 15., Papp József, IV., Bokor-utca 27., Gelitner és Rausch, VI., Andrásy-utca 18.

Kérdés: Négy száz pengő összegyűjtött pénzem van, szeretnék valamilyen irodaszolgálati vagy ehhez hasonló állásba jutni. A pénzt szívesen leteszem óvadék gyanánt, hova forduljak állásért? (B. D. F., Jászpáti.) — **Felelet:** Állásközvetítéssel foglalkozik a m. kir. állami munkaközvetítő hivatal: VIII., József-utca 33., forduljon ide. Ha magánmunkaközvetítőhöz megy, legyen óvatos, mert sok hiszékeny és pénzzel rendelkező vidéki embert csapnak be a budapesti zuglálásközvetítő irodák. Egyébként is, ma annyi állásnélküli irodaszolgálat szaladgál a fővárosban, hogy aligha remélhető az elhelyezkedése, inkább tanuljon valami ipart, vagy legyen kereskedő. Ha az ipari pályán dolgozik, mégis csak megél valahogy minden időben, míg a kényelmes irodaszolgálati állásból, a hivatal megszűnése esetén, elbocsátják s akkor újra nézhet más kenyér után.

Kérdés: Hol van Budapesten gyermekmenhely, ahonnan gyermekeket adnak ki gondozásra? (Ó. S., Cz.) — **Felelet:** Az Országos Gyermekvédő Liga központja Budapesten, VII., Wesselényi-utca 6. szám alatt van. Irjon a Liga igazgatóságához, ahonnan megtudhatja a feltételeket is.

Kérdés: Vülágkörütra szeretnék menni, kik mehetnek, honnan kapnak segítséget és jutalmat? (S. I., Mesterszállás.) — **Felelet:** Ilyen utazásra bárki mehet, akinek elegendő pénze van. Az állam vagy valamilyen testület nem pénzezi az ilyen vállalkozást, mert az ugynevezett világkörüli utazók, ha megfelelő tudományos és anyagi felkészülés nélkül vágnak neki az utnak, semmiféle hasznos dolgot nem végeznek. Összezsatan-golják a világot, koplalnak, de sem maguk, sem pedig hazájuk semmi hasznát sem látja utuknak. A tudományos expedíciókat ellenben különféle egyesületek és az állam is támogatja.

Kérdés: Hadiözregy vagyok, fiam husz éves elmúlt, kitanulta az asztalossgót s már egy éve mint segéd dolgozik. Most szeretném önállósítani, lehetséges-e? (H. Ó. M.) — **Felelet:** Kérelmével forduljon az illetékes ipartestülethez, amely indokolt esetben megadja az engedélyt az önállósításra.

Kérdés: Nehány ezer pengőt takarítottam össze és a pénz bankba tettem. Most úgy hallok, hogy egy részét elveszik, igaz-e? (S. I., P-k.) — **Felelet:** Ne üljön fel semmi ilyenféle hazug hírek, mely csak arra való, hogy megrendítse a pengőben a bizalmat. A magyar pengő ma Európa egyik legjobb pénzgysége és értéke az angol font árfolyamához igazodik. Az angol font pedig — s ez köztudomású — a világ legértékesebb pénze. A kormány már több ízben teljes határozottsággal megcáfolta azt a híresztelést, hogy a bankbetétekhöz akar nyulni.

Kérdés: Hol kaphatom meg a „Földosztás” című darab szerzői engedélyét? (Cs. Gy. F., Vészto.) — **Felelet:** A darab lejátszásához a „Vasárnap” olvasói részére külön engedély nem szükséges. Olvasóink a lap megvásárlása által megkapták a darab játszást engedélyt is.

Kérdés: 1. Olyan földbe, melyen az idén tengerét termeltem, tavasszal lucernát akarok vetni, ajánlatos-e? 2. Kell-e újból trágyáznom? 3. Mikor vessem? (H. M., Porrogszentpál.) — **Felelet:** 1. Trágyázott kapásnövény a lucerna legjobb előveteménye. 2. Újból trágyázni talaját nem kell, hanem összel

jól megszántani és tavasszal új szántás nélkül, ismételt fogasolással és hengerezéssel rögmentesre elkészített talajba védő-növény (árpa, zab) nélkül elvetni. Akkor kell vetni, mikor az árpát szokás.

Kérdés: 1. Milyen távolságban engedi meg a törvény a szántón vagy kaszálón a fák ültetését a meszge szélén? 2. Milyen távolságban lehet árkot húzni a kaszáló szélén? 3. Jó-e mákot termelni a szikes talajon? 4. Milyen fűt érdemes termelni? 5. Milyen fát érdemes telepíteni szikes, vízenyős kaszálóra? 6. Melyik fajtájú szőlőt érdemes lugasszőlőnek használni? 7. Hogyan kell a káposztát tölre eltenni? 8. Hol tegyek nyárra jeget? 9. Készíthet-e a kocsmáros rumot és likőrt? 10. Milyen napon árvereznek kerékpárt és varrógépet a zálogházban? 11. Mivel célszerű kitölteni a jégsekrényt? 12. Milyen szert lehet használni iszákosság ellen? 13. Hol veszik fel a népszámlálási biztosokat? 14. Mikor osztják ki a rokkantjelvényeket? (K. S., Szabadszállás.) — **Felelet:** 1. Olyan távolságban, hogy a fa ágai a szomszéd földje fölé át ne nyuljanak. 2. Az árók a szomszéd talajának földfelületét meg ne ingassa. 3. A mák a szikes talajt nem kedveli. 4. A talaj minősége szabja meg, hogy milyen fű telepítése lesz a legmegfelelőbb. A Vasárnap 47. számában olvashat egy hosszabb cikket, mely felvilágosítást nyújt. 5. Szikes talajon aránylag legjobban megél a Tamarix bokor, mérsékeltabb szikeken a kopaszlevelű sulfas, nedves helyeken a kocmányos szilfa. Száraz szikesen megy a Szofóra is. Jobb minőségű nedves szikek erdősítésre alkalmas a kocmányos tölgy és a molyhos tölgy. 6. Lugasszőlőnek valók a csemegefajták: Csabagyöngye, Ezeréves Magyarország, Madeleine, Passatutti. 7. A legvalótló káposztát megszöve, borsozva erősen le kell tiporni, majd kövekkel megterhelni, hogy a levegő közöttök tökéletesen kiszoruljon. 8. A jeget jégveremben vagy szalmakazal belsejében lehet a nyárra konzerválni. 9. Igen, bizonyos korlátozással. 10. Kedden és csütörtökön. 11. kérdés nem egészen világos. Ha jégsekrény falát gondolja, úgy azt vastag fenyőfa deszkával szokás kitölteni. A jégsekrény külső deszkái alá vastag fenyőfaléceket tesznek, a léceket aztán ónozott bádoglemezekkel vonják be. A jég a bádoggal bevont tartályban van. 12. Legjobb gyögyöszor az akarat és öngyógyulás. Akiben ez a kettő nincsen meg, úgy hiába szed bármit is az iszákosság ellen. 13. Az előjáróságokon. 14. Még nem határozták meg az időpontot.

Kérdés: 1. Hol lehet konkolyt eladni? 2. Hogyan lehet a konkolyt takarmányozásra felhasználni? (Ifj. O. J., Gerde.) — **Felelet:** 1. Budapesten egyes gyögyászati kereskedők is veszik, így a Pantodrog gyögyár r. t. V., Visegrádi-utca 9., Neruda Nándor gyögyövénykereskedő IV., Kossuth Lajos-utca 10. stb. Ha közelben akarja eladni a konkolyt, akkor takarmánykereskedőnek lesz legjobb felajánlani. Az ugynevezett „malomkonkoly”-t, melynek 1/2 a gabonaszem, 1/2 a konkoly, 1/4 a egyéb gyommag és búkkönyféle mag szokott lenni fejtés tehennel szokták etetni 1—2 kilogrammos napi adagokban. Baromfira a konkoly mérgező. Vemhes állat könnyen elvetél tőle.

Kérdés: 1. Szükséges-e a sűrűn nőtt málnabokrokat ritkítani és miként történjen az. Szükséges-e a cserje legörbülő, vékony ágait összel vagy tavasszal visszavágni? 2. Az alma és egyéb gyümölcsfa törzsében évszázadok fergét (szu) hogyan lehet legcélszerűbben kiirtani? Van-e ez ellen bevált permetezőszer? 3. A chrizanthémum vezérhajtását július hónapban vissza szokták csipni azért, hogy nagyobb virágokat hozzon, helyes-e ez? (Jegyző, Magyarhomorog.) — **Felelet:** 1. A málnánál a már termelt szárait a következő tavasszal ki kell vágni. 2. Ha a szutól meglepett fa öreg, akkor legjobb télen kivágni. Ha élet-erős fán, külföldben is kis mértékben mutatkozik, akkor a fertőzött kéregrészt vagy, ha ágról van szó, az ágat le kell vágni és sebhelyét vértetükátránnyal bekenni. 3. A chrizanthémum nagy virágokat úgy fog fejleszteni, ha megfelelő fajtát szerzünk be, ha egy tövön 2—3 hajtást hagyunk s ezekről három naponként az oldalhajtásokat kicsipkedjük. Jó hatással van még a hízított trágyalével való öntözés is, melyet hetenként cselekedhetünk meg.

Kérdés: Állami alkalmazott vagyok, házat akarok építeni. Hova fordulhatok kölcsönért? (Hű olvasó, Tapolca.) — **Felelet:** A vonatkozó kérelmet a Népjóléti és Munkaiügyi Miniszter Urhoz kell benyújtani, igazolni kell a telektulajdont, az építkezési költségek egy részének birtokát és be kell mutatni a tervekét.

Kérdés: Száz pengő adom van a folyó évre előírva. Eddig még semmit sem tudtam fizetni. Hány százalékos jár kamat fejében? (3/401. számú előfizető.) — **Felelet:** Akinek az évi adóelőírása kétszáz pengő alul van és tartozását az év végéig befizeti, évi hatszázalékos, ha pedig tartozását későbbben fizeti be, évi tizenkét százalékos kamatot kell fizetnie.

REJTVÉNYEK

7. Szórejtvény.

pafak $\begin{matrix} T & T \\ T & T \\ T & T \end{matrix}$
(é=e)

(Beküldte: Tóth Benedek István Orosházáról.)

2. Szórejtvény.

66 üldöz bevetett föld
(-v)

(Beküldte: Tóth Benedek István Orosházáról.)

3. Szórejtvény.

zúz Afrika
zúz Amerika
zúz Ausztrália
zúz Ázsia
zúz Európa

(Beküldte: Benke Tamás Csanádapotáról.)

4. Szórejtvény.

$\frac{1}{2}$ **9 husz éves**
Á

(Beküldte: Széchy János Kabáról.)

5. Szórejtvény.

Komárom OS ÉPÜLET A

(Beküldte: Ifj. Lengyel András Kácsról.)

6. Szórejtvény.

$\frac{H}{I}$ **gyöker**

(Beküldte: Boda Mihály Törökszentmiklósról.)

7. Pontrejtvény.

. a . a . é . o . s . g .

(Beküldte: Sipos Mihály Rakamazról.)

8. Pontrejtvény.

régi nem jó szárnyas vad
(6=0)

(Beküldte: Walter Antal Bácsalmási-szilőlőről.)

9. Szórejtvény.

$\begin{matrix} & & & H \\ & & H & \\ & H & H & \\ H & H & & \end{matrix}$ **takar Ó**

(Beküldte: Illés Ferenc Fonyódról.)

10. Szórejtvény.

havon jár T havon jár $\begin{matrix} D & D \\ D & D \\ D & D \end{matrix}$

(Beküldte: Tornóczki Mihály Siögárdról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt az 52-ik számban közöljük.

A JÓTÉKONYCÉLU M. KIR. ÁLLAMI 55.

SORSJÁTÉK

Főnyeremények:

30.000
20.000
15.000
10.000

pengő stb. összesen
17.000 nyeremény

Huzás december 10-én

A sorsjegyek ára:

Egész = 3 pengő | Fél = 1 és fél pengő

Kapható minden bank- és sorsjátéküzletben, dohánytözs-
dekben, postahivatalokban.

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Zoro és Huru**. 2. Szórejtvény: **Agglegény**.
3. Pontrejtvény: **Csendesen kérődik, nagyon jámbor fajta**. 4. Betűrejtvény: **Ézsau**. 5. Szórejtvény: **Világbajnok**. 6. Szórejtvény: **Beton**. 7. Szórejtvény: **Válóper**. 8. Szórejtvény: **Sok pénz is elfogy**. 9. Pontrejtvény: **Éljen a „Vasárnap” szerkesztője**. 10. Számrejtvény: **A fiu 5, az apa 35, a nagypapa 60 éves**.

Helyesen megfejtették: Pataki József, Szunyogh Zoltán, Kalauz Pál, Samu István, Lehécz János, Kálmán József, Szekeres Pál, Feke György, Sziklai Péter, Széles Lajos, Klein Károly, Kótay Ferenc, Nagy M. János, Konecsny Klári, Kótay Ferencné, Kovács Bálint, Kiss P. Balázs, Babos Zsuzsi, Szűcs Máté, Baricsa Ferenc, Szalay János, Veres István, Ambrus Mihály, Kádár András, Scheiring Ádám, Ferencz Károly, Fekete László, Vida József, Tomósi Eszter, Major Pál és Kápolnai György.

Jutalomkönyvet nyertek: Nagy M. János (Karcag), Baricsa Ferenc (Mártély), Szalay János (Galgagyörk), Szekeres Pál (Szegeő) és Tömösi Eszter (Nagykanizsa).

A 47-ik számban megjelent rejtvények megfejtését, a megfejtők névsorával együtt, jövő héten közöljük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

V. P., Vezseny: Valamelyiket a legközelebbi jövőben közölni fogjuk. — **K. F., Sárosd:** Válogatunk belőlük. — **Gyulafi:** A másodikát közölni fogjuk. — **F. A., Dévaványa:** Mai számunk közli egy versét. Most egy kis türellemmel kell lennie, míg újra sor kerül Önre. — **D. M., Szécsény:** Meleg szív, őszinte érzés csillog bennük, de formailag tökéletlenek. Sajnos, nem közölhetők. A második rejtvény jó. — **K. J., Kistelek:** A vers második szakasza nem tökéletes. *Védte* — *ment el* nem rimek. Tessék talán kijavítani és még egyszer beküldeni. — **M. I., Lentisombathely:** Valamelyiket közöljük. — **D. A., Pilyin:** A *Hósi szobor felavatására* című verset fogyatékosága miatt, — sajnálatunkra nem közölhetjük. — **K. E., Porosalma:** Közlünk belőlük. — **N. M. J., Karcag:** Közljük. — **K. R., Kerkakutas:** Jók. — **K. J., Szegszentmiklós:** Verse közölhető.

Ne fizessen drága kamatot!

Saját érdekében kérjen **ingyen felvilágosítást** olcsó kölcsönjeinkről. Folyósítatunk jelenleg 30—35 éves 7 és fél százalékos kamatozású törlesztéses **kölcsönt levonás nélkül is**. 5 éves kölcsönt 8 százalékos mellett. **Váltó nem kell!** Bővebb felvilágosítást vagy tanácsot ingyen adunk.

Jelzálogkölcsön Forgalmi Vállalat,
Budapest, VII, Kertész-u 33. Alapítva 1898-ban.

HÁROM URFI

SZEKELY FALUSI TÖRTENET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(2. közlemény.)

És akit a Múza homlokon csókol és kiemelt a mindennapi emberek sorából, az előtt még meghajolni is tisztesség.

Dombalj János nem is gondolkozhat másként, hiszen ő is művész.

Művésze a zenének. Különösen a fuvalának. Talán ez az oka, hogy egy kicsit bohém is.

Bohém a szó legnemesebb értelmében, mint akit minden dolgában a magasan szárnyaló lélek vezet.

Azt mondják, fuvalából még senki sem tudott olyan szívbemarkoló hangokat kicsalni, mint Dombalj János. És sokan azt is megmondották, hogy a művészetével kincseket kereshetne.

De hát a művészet neki csak lelki szükséglet. Ezt ő sohasem próbálta aprópénzre felváltani. Egyszer diákkorában mégis mentek vele annyira, hogy egy uri család csemetéjét pártfogásába vette és napoként egy órát adott a fuvalából neki.

De hogy ez a tanítás mirelelve elvezetett, azt még Dombalj ur sem tudná megmondani.

A kis tanítvány minden óra kezdetén hozzáfogott, hogy a tanár ur által feladott leckéjét eljátsza. Persze azok a hangok sértették a mester fülét.

Ilyenkor kivette a kisfiu kezéből a hangszert, hogy megmutassa, hogyan kellene ezt játszani. Kivette, de rendszeren elfeledte visszaadni.

Játszott tovább a mester maga. A fiu hallgatta. A mester lelke szárnyalt a művészet magas régióiban.

A kis tanítvány lelke vele repült. Áhítattal szivta magába azokat a lélekből fakadt hangokat.

Eltelt az óra s mint aki dolgát a legjobban végezte, hazament a mester.

És a fiu, ahogy magára maradt, elővette a hangszert. Százszor neki fogott s megint újra kezdte. Kereste, kutatta azt a hangot, ami a lelkét megtöltötte.

És a szülők bámulattal állapították meg, hogy a tanítás milyen mesteri.

De a legjobban maga a mester csodálkozott, hogy a tanítványát ennyire ő mikor tanította?

De most ezt hagyjuk, mert jó a háziasszony. A konyhából jött. Oh, itt az uriaasszony nem szokott ruhát változtatni, ha a konyhából jön.

A székely uriházban a konyha a lakás legfőbb ékessége. Innen nyeri a család az erőt. Ez az egészség főfészke. Ennek a rendje, tisztasága s mindenekfelett a bölcs vezetése jellemzi a családjáért élő asszonyt.

A székely uri ház konyhájának az asszony nem robotosa, hanem vezénylő tábornoka.

Dombaljné erre a címre külsőleg is nagyon érdemes. Igazi székely asszony. Magas, kissé testes, de nem elhízott. Inkább amazon. Duzzad minden izma a testi erőtől.

Ha koronát tenne a fejére és kardot kötne oldalára, a szobrász Hungária alakját róla mintázhatná meg a leghivebben.

Emellett legtökéletesebb szalonhölgy a társaságban.

A szalonban igazi Bösendorfer-zongora van. A kották mind a legkiválóbb klasszikus szerzők művei. Bach, Mozart, Chopin, Erkel, Hubay és a többi nagy szellem ezen a kottaállványon adtak egymásnak találkat. Első tekintetre észre kell vennünk, hogy ezeket nem dilettáns kisasszony ujjai forgatják.

És amint a kották között lapozgatunk, a tekintetes asszony bemutatja a leányát, az ő kedves Klárikáját. S aztán szerényen megjegyzi:

— Klárika nemcsak a zongoránál tölti az idejét. Ha szükséges, meg fogja ő a moslékos cseber fülét is.

Van valami különös az ilyen uri házban. Akármerre nézünk, amit látunk, minden értékes. De semmi nem felesleges, semmi sem fényűző. Szükséges és praktikus itt valamennyi butor.

És semmit sem találunk, amit a divat kedvéért hoztak volna ide.

Az ösök lelkét őrzi itt minden. Butor és ember egyaránt. És aki a főváros hatalmas emberáradatából kerül ide, elfeledi tüstént azt a vásári zajt, melyben elvesz az ember és a lélek rabnak érzi magát.

A hatalmas kőpaloták tengeréből kiszabadult ember itt megtalálja a nyugalmat, a hangulatot, a csendet, a lelki egyensúlyt.

Pedig az ember itt is csak ember, semmi egyéb. És ráillik erre a kis falura is az Arany János szentenciája:

Vásár az élet: a földnek lakosa

Lót, fut, könyöklő egymást és tapossa...

AZ UJ BOLTOS.

Egy székely ember sokáig hallgatta és nézte, hogy az uraság kisasszonya milyen szépen zongorázik. Alig lehet szemmel kísérni az ujjait, olyan sebesen veri a billentyűket s mégis mindig oda üt, ahova kell.

Az uraság, a kisasszonynak az édesapja látja ezt a nagy elálmélkodást és megkérdezi:

— Tudna-e kied zongorázni?

— Hát mért ne tudnék? — felel egy másik kérdéssel és teljes önérzettel a székely.

De aztán mintegy meggondolja, talán mégis nagyot talált mondani, csendesesen hozzáteszi:

— Az igaz, hogy még nem próbáltam.

A többi tudnivalókról is ilyen formán vélekedik a székely. És a székelynek ehhez a fajtájához tartozott Szorgos András uramökeme is.

Igenis: uramökeme. Mert hát Szorgos Andrást ez a cím illeti. Ez neki ősi jussa s ebből ő nem enged.

S minthogy arra mifelénk a maga karakterére valamennyi székely rátartós, minden embernek tudni kell, kinek milyen címzés dukál.

Erdélyben csak egy nagyságos ur — volt: a fejedelem. A többi nagy ur csak méltóságos lehet. De már az alispán, a szolgabíró és a falusi birtokos urak mind tekintetes urak.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December hó 7-én, vasárnap.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Kiskundorozsma, Kisujszállás, Monor.

December hó 8-án, hétfőn.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Cece, Dunapataj, Kötögháza, Kismarja, Vajszló. — Kirakodóvásár: Nagymaros.

December hó 9-én, kedden.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Bares, Dunapataj, Füzesabony, Gönc, Irsa, Jászberény, Riese, Vásárosnamény. — Ló-marha- és sertésvásár: Szikszó. — Ló- és marhavásár: Pápa. — Marha- és kirakodóvásár: Szepetk.

December hó 10-én, szerdán.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Sárospatak, Ujmalomsók, Szabadhidvég (sertésvásár bizonytalan). — Sertés- és kirakodóvásár: Pápa, Abaujszántó. — Ló, marha- és sertésvásár: Csorna. — Sertésvásár: Orosháza.

December hó 11-én, csütörtökön.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Jánk, Keszthely (sertésvásár bizonytalan), Nyírbátor. — Ló, marha- és sertésvásár: Mezőkövesd. — Ló- és marhavásár: Orosháza.

December hó 12-én, pénteken.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Sükösd. — Kirakodóvásár: Mád, Orosháza.

December hó 13-án, szombaton.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Villány.

TRÉFÁK

A temetőben.

— Ne sirjon, asszonyom! A könnyek úgy sem öbreszthetik fel a megboldogultat.

— Hisz éppen azért merek sirni.

Nem tudja.

— Eredj csak fiam az istállóba, aztán nézd meg, hogy az ökör bőge- vagy apád gyítt-e haza a kocsmából?

Kerülő uton.

- Hol tölti a nyarat?
- Egy rokonomnál — Illaván.
- Úgy? mi ott a rokona?
- Ő már be van esukra.

Bíró előtt.

Bíró: Egyedül követte el a lopást?

Tolvaj: Igenis, bíró ur. Nem szeretek én címborít. Sose tudni róla, becsületes ember-e vagy gazember.

Bőlesesség.

— Mit, maga éjjel haza tud menni úgy, hogy a felesége fel ne ébredjen?

— Még nem, de már leckéket veszek egy betörőtől.

Utcasarkon.

Koldus: Uram! Elvesztettem mind a két szemem világát.

Ur: Akkor mit áll itt a sarkon? Szaladjon és keresse meg! Vagy tán én keressem meg?

A régi jó világból.

Öreg anyó: Osztán hun lakik, vitéz uram?

Katona: Piliscsabai láger, barak numero dráj, linke flügel, rekta zájta, firte strózsák.

Öreg anyó: Ejnye, de szép kastély lehet a, hogy olyan cifra neve van.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Szenző Ernő gazdasága (Leányvár, Esztergom vm.) 2 ígás kocsi, gazdasági cselédet, családosat, 1931. január 1-re. Az egyik család tagjai nagyobb leányok legyenek, kik a baromfi-kezeléshez értenek. A másik család tagjai felnőtt fiúk, kik kocsi teendőket végezzenek. Bér megegyezés szerinti. — *Háztalajdonos (Pécel, Kossuth-tér 7.)* egy nő, gyermektelen vagy felnőtt gyermekkel bíró kertészszerződést, ki a házmesteri teendőket is végzi. Fizetési feltételek: lakás, tüzelő és három hold területű kertgazdaság használat 50 százaléka. Jelentkezés lehetőleg vasárnap. — *Paulicsék István* (Mende, Pest vm.). Kertészeti tanítázzetben vizsgázott kertész, jelenleg harmadik éve önállóan alkalmazva Kőbuz hercegi uradalomban, 1931. január 1-re, mint vezető kertész állást keres. Több éves kitűnő bizonyítványokkal és a Jullaneumtól nyert kitüntető oklevéllel bír. Nős, 37 éves, egy tíz éves gyermeke van, lehetőleg város közelében kér ajánlatokat.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 1-én.)

GABONATŐZSDE.

KÉSZÁRUIPIAC

A készáruipiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 13.90—14.30, 78-as 14.05—14.45, 79-es 14.25—14.85, 80-as 14.30—15.00, 81-es 14.30—15.10, felsőtiszai 77 kg-os 13.85—15.95, 78-as 14.00—14.10, 79-es 14.20—14.30, 80-as 14.25—14.35, 81-es 14.30—14.45, jászági 77 kg-os 13.85—14.00, 78-as 14.00—14.10, 79-es 14.20—14.35, 80-as 14.25—14.40, 81-es 14.30—14.55, fejrmezeyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 13.85—13.95, 78-as 14.00—14.10, 79-es 14.20—14.30, 80-as 14.25—14.35, 81-es 14.30—14.45. — *Kozs* pestvidéki 8.30—8.40, más 8.30—8.40. — *Árpa*, takarmány, elsőrendű 13.00—13.50, közép 11.75—12.00, sörárpa fm. 19.00—21.00, egyéb 14.50—16.75. — *Zab*, elsőrendű 17.50—17.75, közép 17.00—17.40. — *Tengeri*, tiszai 13.30—13.50, dunántúli 13.30—13.50. — *Korpa* 7.60—7.75 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 15.46—15.47, májusra 15.30—15.31. — *Rozs* márciusra 9.32—9.33. — *Tengeri* májusra 12.38—12.40 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A *Manthner Ödön* vt. heti jelentése.) *Lóhercrag* szilárd, a kínálat erősen megecsappant; a külföldi kereslet élénk és ennek következtében ára emelkedett. *Lucernamag:* Az iránzat esendes, a külföldi részéről alig mutatkozik kereslet. *Baltiörmag*gát kereslete javult, kínálat azonban alig van. *Tavasz* *bükkönyben* még nem fejlődött ki az üzlet, jegyzése csak névleges. *Takarmánytrépa*mag: A nagy kínálat következtében továbbra is lángha; kereslet még nem észlelhető. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersárnyét, Budapest: káposztarepce 25—26, köles 10.50—11.50, lucerna 149—160, lóhere 125—140, tavaszi bükköny 15—17, szőszbükköny 28—32, lenmag, elsőrendű 32—33, lenmag, másodrendű 29—30, napraforgómag 13.50—13.75, muhermag 13—13.50, csillagfűrt, fehér 11.50—12, Viktória-borsó 15—18, Express-borsó 14—16 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—52, duplanullás finom tisztaliszt 40, nullás 40, keletes főzöliszt 35—38, négyes kenyérliszt 32—36 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 4.80—7, muhaszéna 7.50—8.25, lucernaszéna 9, zabosbükkönyszéna 7.75—8.50, alomszalma, másodrendű 2.60—3 pengő métermázsánként.

Alomtőzeg tőpve, bálakban 3.77, alomtőzeg tőpve, ömlesztve 2.73 pengő métermázsánként.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk, belföldi szópós, elsőrendű 1.42—1.52, kivételesen 1.54, másodrendű 1.20—1.40 pengő kilogrammonként élőszulban.

**Gyűjtsünk új előfizetőket
a „Vasárnap” részére!**

Tenyészmarhák és Jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.96—1, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.96—1, fiatal, friss fejűs tehén 1.15—1.25, 1½—2 éves tinea 0.96—1, 1½—2 éves üszök 0.94—1 pengő kilogrammonként.

Gyapju. A most folyó londoni gyapjuaukcio nyitásakor a finom merinó gyapju ára változatlan volt, a középminőségű 5 százalékkal, az egyéb minőségű pedig 10—15 százalékkal alacsonyabban indult a legutóbbi londoni aukció zárlatánál. A belföldi piacon az üzlet ugyancsak szünetel, a kereslet, valamint a kínálat tartózkodása következtében.

Nyersbőr. A nyersbőrpiacon az árak változatlanok.

Vágómarhavasár. Ökör, legjobb minőségű 94—106, közép 68—92, gyenge 56—66; bika, közép 84—94, gyenge 72—82; tehén, közép 58—76, g. -age 44—56, növekedésmarha 66—92, csontoztatóval 30—44 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésbőr. Kőmnyű sertés 114—118, közép 118—120, nehéz 120—123 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacon: Rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehérpescenye, gömbölyű felsől 200—320, fartsó, hátszín 200—320, csontos oldalas, tarja 160—280, szegye 140—200, gulyának való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Fejszellettel comó 360—480, sütnivaló 180—400, pörköltnek való 120—260 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 160—220, gerinc, lapocka 100—160, pörköltnek való 80—140 fillér kilogrammonként. — **Sertésbőr:** Friss karaj 220—290, friss comb, tarja, lapocka 190—220, friss oldalas 170—190, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 230—320, vidéki 280—400, olvasztativaló szalonna 156—169, sózott kenyérszalonna 170—200, füstölt 200—220, hárj 160—180, zsíros tepertő 180—240, helybeli sertészsír 172—184 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacon: Tyúk 220—300, csirke 120—260, káppan 300—500, pulyka 350—500 fillér darabonként. — **Leült állatok:** Tyúk 180—220, csirke 200—300, káppan 260—300, hizott raka 160—200, lud, hizott 170—210, pulyka, hizott 180—220, ludmáj 400—700, ludzsír és hárj 200—240 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 18—20, főzőtojás 14—17 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacon: Nyul bőrbőrben darabonként 250—500, kifejtve, bőr nélkül 140—160, fácán darabja 360—320, vadruca 280, fogoly darabja 160—200, szarvascomb 250—300, gerinc 300—600, lapocka 150—200, többi része 80—100, őzgerinc 600, comb 300, többi része 100—200, vaddisznógerinc 250, comb 250, egyéb 100 fillér kilogrammonként.

Hal. A nyílt piacon: Hareca 400—600, csuka 240—300, ponty 200—280, kárász 140—200 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 18—20 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacon: Teljestej 30—36, aludttej 100, tejszín 250—320, tejföl 150—200, centrifugált tevaj, tömbben 400—440, 10 dkg-os csomagolásban 440—560, főzővaj 360—400, szedett vidéki vaj 360—400, tehénúró 80—100, sovány tehénúró 40—70, juhtúró 220—240, kevertúró 180—200, lipoitúró 280—300, hazai ementáli sajt 600—640, hazai trappista 240—340 fillér kilogrammonként.

Szárzár fűzelék és szárzár tészta. A nyílt piacon: Lencse 36—70, hántolt feles borsó 56—80, fehér, aprószemű bab 44—52, nagyszemű 60—80, szines 40—52, finom árpkása 80—120, durva 56—80, tojásos-tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacon: Sárgarépa kilogrammja 10—16, sárgarépa zöldjével csomója 5—12, petrezselyem kilogrammja 12—18, petrezselyem zöldjével csomója 5—14, zeller, újdomság, zöldjével darabja 4—14, zeller kilogrammja 18—26, kalarábé zöldjével darabja 4—8, kalarábé kilogrammja 16—20, kevert zöldség 14—20, makói vöröshagyma kilogrammja 8—10, közönséges vöröshagyma 6—10, fokhagyma zöldjével kilogrammja 60—90, ecéka 12—20, hazai fejeskáposzta 6—12, kelkáposzta 18—28, kelbimbó 80—120, vöröskáposzta 18—32, fejes-saláta 6—30, rózsaburgonya 14—18, közönséges 6—8, kifli 16—24, Ella 10—12, tömör csiperkegomba 300—400, mezei csiperkegomba 250—300, szekfűgomba 260—300, szárított gomba 800—2000, fekete retek kilogrammja 18—24, hónaposretek csomója 6—12, ceetes ugraka 120—140, vizes 80—100, apró, hegyes zöldpaprika darabja 1—3, tölteni való 3—6, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, főzőtök

18—30, gyalult 40—60, sütőtök 16—20, hüvelyes zöldborsó 142—160, sóska 26—40, tisztított paraj 20—36, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacon: Nemes fajalma 100—200, közönséges 50—120, rétes 60—100, nemes fajkörte 110—300, szilvaiz 140—160, elgyümölcsöz 140—320, bírsalma 100—180, közönséges szőlő 46—70, elrett szőlő 120—200, naspolya 60—120, csipkeiz 80—90, áfonya 100—160, keményhájú dió 85—150, diófél 320—500, héjazott mogyoró 280—360, héjazott mandula 320—720 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacon: Édes nemes-paprika 440—480, félédes, gulyás 360—400, rózsapaprika 260—320, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, kék mák 92—120, pergett méz 140—150, házi szinszappan 136—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Papiac. A túzifapiacon belföldi száraz búkkhasób ára budapesti paritásban 295—300 pengő, importfa 305—315 pengő vagyonként. — **Fenyőfában** az üzleti forgalom minimális, **keményfában** sem bir az üzlet megindulni, mert a külföld nem hajlandó a magyar termelők árát megfizetni, amennyiben a csehszlovák, román és lengyel ár sokkal olcsóbban szerezhető be. — **A faszén** ára is hanyatló irányt követ, mert a kínálat jóval meghaladja a keresletet. Retortafaszén 780—830 pengő, román áru 600 pengő, jugoszláv áru 6000 dinár, belföldi faszén 580—600 pengő vagyonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édes, nemes-paprika 2.35—2.45, félédes paprika 1.75—2, rózsapaprika 1.30—1.60, másodrendű paprika 0.70—0.80, harmadrendű paprika 0.40—0.50, csövespaprika füzérenként 3.50—5 pengő. — **Kalocsán:** Édes nemes-paprika kilogrammonként 2.20—2.50, rózsapaprika 1.30—1.50, másodrendű paprika 0.60—0.80, harmadrendű paprika 0.20—0.40, füzéres csövespaprika 1—1.10 pengő.

Borpiac. A borpiacon a helyzet az utolsó héten egy kissé megszilárdult. Kereslet egyelőre a kistermelők, főleg alacsonyabb fokú és olcsó borait iránt mutatkozik, amelyeket vidékenként és minőségienként 1—1.20 pengős alapon vásárolnak Malligandfokokonként és hektoliterenként. Jobb urasági tételek 1.20—1.60 pengős áron keltek el Malligandfokokonként és hektoliterenként. Gyöngyösön az Otellóért hektoliterenként 20 pengő körüli árat kérnek és ebben a fajta borban volt is némi üzlet. Fehér borokért ugyanott 20—25 pengőt fizetnek 12—13 Malligandfok között hektoliterenként. Szeged vidékén az árak körülbelül ugyanilyenek, de kevés ittek kevesebb jelentkezik. Mórón 13—14 Malligandfok borokért 35—45 pengőt fizetnek hektoliterenként. Azáltal, hogy export céljaira állandóan van valami vásárlás, az egész borpiacon némi élenkség észlelhető.

Szesz és szeszszitalok. A szeszüzletben a forgalom valamivel gyérebb és az árak változatlanok. A detailforgalomban (kicsinybeni forgalom) finomított szesz 20 hl. vételnél 267 pengő, 10 hl. vételnél 270 pengőn jegyztetett vevő hordóban készpénzfizetés mellett adók nélkül. **Gyümölcspálinka.** A forgalom törökországban élenkább és a legutóbb jegyzett árban történtek lehívások. Szilvaszeszben az érdeklődés, tekintve, hogy ezidén kevés szilva termett és kevesebb lesz a szilvaszesztermelés is, élenkább és nagyobb tételek kerültek forgalomba. Szepárdpálinkában is voltak lehívások. Borpárlat 3.50—3.70 pengő ab termelő állomáson, 10,000 hektoliterfokokonként, plusz forgalmi adó.

Idegen pénznemek vételei és eladási ára december hó 1-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banktól fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.66 (27.81); dollár 568.85 (5.71.85); hollandi forint 229.50 (230.50); svájci frank 152.50 (153.10); német márka 135.90 (136.90) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül:** Csehkorona 16.86 (16.96); szerb dinár 10.02 (10.10); francia frank 22.30 (22.60); lengyel zloty 63.80 (64.20); oláh leu 3.365 (3.405); olasz lira 29.70 (30); osztrák schilling 80.25 (80.65) fillér. **Arany- és ezüstpénzek:** Huszoronás arany 23 (23.20); ezüst egykoronás 0.27 (0.28); forintos 0.73 (0.75); ötkoronás 1.42 (1.46) pengő. Szinarany kilogrammja 3800 (3820); szinezüst 73 (74) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: HERCZEG JENŐ.

Ékek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszalók

marokrakó és kéveköti aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok motoros- és gözcséplőkészletek, szecsakavágók, repavágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját készítésű Royal Star

180 P. 40l havi 16 P. részlete. **Kerekpár-alkatrészeket nagyban árban:** Külső gum: ... 5.40 belső ... 1.80

LÁNG JAKAB ÉS FIA kerékpárgyáregyeskedők

Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és nemi betegnek rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32. I. EM. 1. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

MEGJELENT

Mészöly Jenő nyugalmazott ezredes SZIBÉRIA A NAGY TEMETŐ

című könyve, melyben a szerző a hadifogloly kegyetlen sorsát és pusztulását, az orosz telet, a szibériai ételet, az orosz forradalmak vérségeit, Rasputin szereplését, a cári család némes tragédiáját, a Kolcsak ellenforradalmát s a csehiek példátlan kegyetlenségét írja le.

A 228 OLDALAS KÖNYV ÁRA P 3.-, portéköltségek 50 fillér. Megrendelhető a „Vasárnap” könyvosztályánál.